

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" • ΤΕΥΧΟΣ 71 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2026

Καλή Ανάσταση

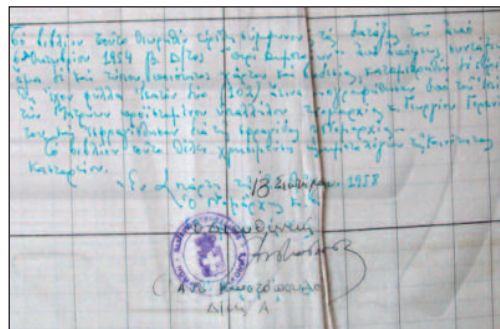
Οι διαδρομές του νερού (Καστόρι)

Φωτο Γ. Λαγανάς

Εκδηλώσεις Αποκριάς και Μουτζουροδευτέρας στο Καστόρι

Σελ. 4-5

Το Καστόρι και οι οικισμοί του μέσα από τα Δημοτολόγια των ΓΑΚ Λακωνίας

Σελ. 12-15

Best City Awards 2026 - ασημένιο βραβείο στην πισίνα

Σελ. 20

Μέσα σε ένα αβέβαιο παγκόσμιο περιβάλλον λόγω του πολέμου ο Μάρτης επιβεβαιώνει ότι προτιμά να μας κρατάει σε εγρήγορση, και μπορεί «τα δαμάλια να τα μαθαίνει» σύμφωνα με τη λαϊκή ρήση, όμως η δραματική αύξηση των τιμών της ενέργειας κάνει την αδημονία μας για υψηλότερες θερμοκρασίες εντονότερη.

Φέτος «έφυγε» μια σπουδαία επιστήμονας και γυναίκα η Ελένη-Γλόκατζη Αρβελέρ. Η πορεία της πρωτοπόρα και παραμυθένια. Έγινε η πρώτη γυναίκα πρόεδρος του τμήματος Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης, η πρώτη γυναίκα πρόεδρος του Πανεπιστημίου της Σορβόνης, πρόεδρος του Πανεπιστημίου της Ευρώπης και πρόεδρος του Κέντρου Τέχνης και Πολιτισμού Ζορζ Πομπιντού-Μπομπούρ. Στη συνέντευξή της στο περιοδικό Βημαγκαζίνο το 2022 με την ευκαιρία της έκδοσης του βιβλίου της «Μικρασία, καρδιά του Ελληνισμού» (εκδ. Gutenberg) μεταξύ άλλων λέει «Οι γονείς μου γεννήθηκαν και έζησαν στη Μικρασία, στη Βιθυνία, από όπου τους ξεριζώσε βίαια η καταστροφή του 1922. Κρατώ μέχρι τώρα το κλειδί του εκεί σπιτιού τους που έφεραν μαζί... χωρίς τη Μικρά Ασία δεν υπάρχει Βυζάντιο. Τι εννοώ; Το Βυζάντιο ως συνέχεια της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας χάρει παγκοσμιότητας και ως χριστιανικό χάρει αιωνιότητας. Όταν όμως εμφανίστηκαν οι Άραβες στην Ανατολή, έχασε τις επαρχίες, την Παλαιστίνη, την Αίγυπτο, τη Συρία, και ως καρδιά του έμεινε η Μικρά Ασία. Ο ρόλος της Μικράς Ασίας βέβαια συνεχίστηκε και το 1821: ο αρχηγός της Ελληνικής Επανάστασης ήταν πρώτα ο Αλέξανδρος Υψηλάντης και αργότερα ο

αδελφός του Δημήτριος. Δύο Πόντιοι δηλαδή. Πρέπει ακόμη να πούμε ότι μετά την Καταστροφή του 1922, το Αιγαίο υποφέρει από ημιπληγία. Και θέλω να πω ότι το 1,5 εκατ. προσφύγων που ήρθαν στην Ελλάδα έφεραν έναν καινούργιο πολιτισμό. Έπρεπε να περάσουν όμως σχεδόν τρεις γενιές για να εκτιμηθεί η προσφορά των Μικρασιατών». Και ο τόπος μας ευλογήθηκε από την προσφορά των Ποντίων.

Σ' αυτό το τεύχος έχουμε την τιμή και τη χαρά να δημοσιεύουμε, σε πρώτη δημοσίευση, την έρευνα της Μαρίας Στελλάκου για το Καστόρι και τους γειτονικούς οικισμούς του μέσα από τα δημοτολόγια του Τμήματος Λακωνίας των Γενικών Αρχείων του Κράτους. Θεωρούμε ότι αποτελεί μια ιστορική πηγή στη διάθεση, κατάθεση στον τόπο μας.

Όλη την ελληνική κοινωνία συντάραξε η ανακάλυψη των φωτογραφιών από την εκτέλεση των 200 πατριωτών μας που εκτελέστηκαν από τους κατακτητές Γερμανούς στην Καισαριανή το 1944, μεταξύ αυτών και ο συμπατριώτης μας Κων/νος Παπαδόπουλος του Ιωάννη. Ο «Καστανιώτης» μας Γ. Λαγανάς καταγράφει το ιστορικό σε αυτό το τεύχος.

Επίσης, σ' αυτό το τεύχος η Βαρβάρα Κεμερίδου μας γράφει για την καταγωγή της Ποντιακής διαλέκτου, αλλά και ένα αφιέρωμα στον Ιωάννη Καποδίστρια. Η Κάρεν-Καλίσα Χιώτη θίγει το σοβαρό και καυτό θέμα της νεολαίας και της σχέσης με το διαδίκτυο αλλά και όπως πάντα ποικίλη ύλη και ειδήσεις.

Από όλο το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολυδεύκη
Καλή Ανάσταση Καλή Άνοιξη

Έντυπη Εφημερίδα

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059

τηλ.: 6973208890, 6944377514

<http://polydefkis.gr>

e-mail: polydefkiskastori@gmail.com

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή

Βαρβάρα Κεμερίδου, Γιάννης Αρφάνης,
Αγγελική Βαριαδάκη, Ελένη Βλαχογιάννη,
Ευγενία Λαμπή, Καίτη Σμυρνιού,
Γιώργος Σκαφιδάς

Αγροτικά, Αθλητικά: Γιώργος Σκαφιδάς

Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή

Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη, Καίτη Σμυρνιού

Περιβαλλοντικά: Γιάννης Αρφάνης

Πολιτιστικά - Λαογραφικά: Βαρβάρα Κεμερίδου

Φωτογραφικό υλικό: Βασίλης Λαγανάς, Κων/νος Χ. Λαγανάς

Γιάννης Αρφάνης, Γιώργος Λαγανάς, Θ. Ανδριανός

Π. Γεώργαρης, Καίτη Σμυρνιού, Ηλίας Γρηγοράκης

Χορηγίες: Καίτη Σμυρνιού

Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές

Καστόρι - Βόρειοι Δήμοι: Θεόδωρος Αλαφόγιαννης,

Παναγιώτης Λαμπράκης, Νίκος Λαγανάς

ΗΠΑ: Maria Bascous

Αυστραλία: Angela Vasilas

Παραγωγή - Εκτύπωση: Stilvopress, Αγ. Αναργύρων 4,
Καμίνια Πειραιάς, e-mail: stilvopress@gmail.com

Καστανιώτικα

Έκλεισε τριάντα χρόνια η Τράπεζα Αίματος του χωριού μας, μια τράπεζα που δεν «ρουφά το αίμα του κοσμάκη», αλλά μια τράπεζα που δίνει ελπίδα και χαρίζει ζωή σε όποιον πατριώτη μας, αλλά και συνάνθρωπό μας, έχει ανάγκη από αίμα. Τριάντα χρόνια ο Μπάμπης ο Μπασκουρέλος δίνει όλες του τις δυνάμεις για τη σωστή και απρόσκοπτη λειτουργία της. Ένα μεγάλο ευχαριστώ πρέπει να πούμε και στην γιατρό του Ιατρείου του χωριού μας, την Κυρία Σταθούλα Αραχωβίτη, που από την ίδρυσή της είναι πάντα παρούσα στις αιμοληψίες για να πάνε όλα καλά.

Με την ευκαιρία αυτή, νομίζω, η Κοινότητα πρέπει να τιμήσει την γιατρό μας και να την ανακηρύξει επίτιμο δημότη για τις υπηρεσίες της στην περιοχή μας.

Στο προηγούμενο τεύχος του «Πολυδεύκη» πέρα των άλλων ενδιαφερόντων κειμένων, δυο κείμενα ήταν αληθινά διαμάντια: το κείμενο της Βαρβάρας Κεμερίδου για τον γεωπόνο Χρήστο Καρκάλα, για το πόσο επιδραστικός ήταν για την γεωργική ανάπτυξη όλων των Βόρειων Δήμων και το κείμενο του Ηλία Κολοβού για την ιστορία του Καστρίου και της Περιοχής μας γενικότερα, μέσα από τα Οθωμανικά Αρχεία. Έχει και συνέχεια η έρευνά του και την περιμένουμε να την διαβάσουμε με ενδιαφέρον.

Κατά καιρούς κάποιοι πατριώτες μας

με διαθέκη έχουν δωρίσει ακίνητα, π.χ. Σπυρόπουλος, Βυνιόπουλος και άλλοι έχουν συστήσει ιδρύματα με σκοπό να βοηθούν μαθητές από το χωριό μας, π.χ. Αγγ. Λαμποδημητρόπουλος, Νικητάκης. Καλό θα είναι οι υπεύθυνοι να ενημερώνουν τον κόσμο για τα πεπραγμένα τους και την πορεία τους. Επίσης θα είναι καλό να τους μνημονεύουμε με κάθε ευκαιρία και να εξαίρουμε τις δωρεές τους, π.χ. στις εκδηλώσεις που γίνονται στο ωραίο κτήριο της δωρεάς Μπακά, να τον μνημονεύουμε, που ένας ξένος αυτός, από αγάπη για τη γυναίκα του, έκανε στον τόπο μας (χωριό της γυναίκας του), αυτήν την σπουδαία δωρεά, για να τιμήσει τη μνήμη της.

Φέτος τον Χειμώνα ήταν τόσες πολλές οι βροχές που και οι πέτρες έβγαζαν νερό. Όμως το ποτάμι, που φούσκωσε, έκανε ζημιά στα τουριστικά μονοπάτια. Η Κοινότητα πρέπει να κινηθεί έγκαιρα για την αποκατάστασή τους και να μην περιμένει μόνο από τους Συλλόγους.

Με την ευκαιρία αυτή, τα μονοπάτια του χωριού έχουν καταγραφεί στο Εθνικό Μητρώο Μονοπατιών; Αυτό είναι αρμοδιότητα της Κοινότητας. Αν δεν έχουν καταγραφεί, πρέπει, σε συνεργασία με τους Συλλόγους, κυρίως την «Λουσίνα», να το κάνει.

Γειά σας πατριώτες

Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

ΟΙ 200 ΤΗΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ...ΚΑΣΤΑΝΙΑ

Ρίγη συγκίνησης διαπέρασαν όλη την Ελλάδα τον φετινό Φεβρουάριο, όταν ήρθε στη δημοσιότητα μια σειρά από φωτογραφίες με τους διακόσιους Έλληνες πατριώτες που τους εκτέλεσαν οι Γερμανοί ναζί, την πρωτομαγιά του 1944.

Έτσι είδαμε το μεγαλείο εκείνων των ανθρώπων, που οδηγούνταν στο απόσπασμα ευθυτενείς «ωραίοι ως Έλληνες». Μέσα στα καμιόνια, που τους μετέφεραν οι Γερμανοί στον τόπο του μαρτυρίου, τραγουδούσαν τον Εθνικό μας Ύμνο καθ' όλη την διαδρομή, όπως αναφέρουν αυτόπτες μάρτυρες –ανάμεσα σ' αυτούς ο γνωστός φωτογράφος Αριστοτέλης Σαρρηνκώστας, γεννημένος στην Καισαριανή και ο γνωστός ηθοποιός Γιάννης Βόγλης, γεννημένος στον Βύρωνα, παιδιά τότε και οι δύο.

Στις 27 Απριλίου 1944, αντάρτες του 8ου Συντάγματος του ΕΛΑΣ με επικεφαλής τον ανθυπολοχαγό Μ. Σταθάκη σε επίθεση σε γερμανική φάλαγγα στον δρόμο Μολάων - Σπάρτης, σκότωσαν τον Γερμανό στρατηγό της 41ης Μεραρχίας Φραντς Κρεχ.

Οι Γερμανοί αντιδρώντας άμεσα, σε αντίποινα προχώρησαν στην εκτέλεση 200 στην Καισαριανή, καθώς και εκείνων, που εκείνη την ημέρα κινούντο στον δρόμο Μολάων - Σπάρτης, 25 άτομα. Αυτοβούλως, επειδή συμπαθούσε τον Γερμανό στρατηγό ο Παπαδόγγονας, αρχηγός των Ταγμάτων Ασφαλείας της Πελοποννήσου, με εντολή του εκτελέστηκαν άλλοι 100 κρατούμενοι.

Τα ονοματεπώνυμα των διακοσίων της Καισαριανής παραθέτει σε βιβλίο του ο κρατούμενος και γιατρός στο στρατόπεδο του Χαϊ-

δαρίου Αντώνης Ι. Φλούντζης. Ένα πολύ σπάνιο, πλέον, βιβλίο, το «Χαϊδάρι - ΚΑΣΤΡΟ ΚΑΙ ΒΩΜΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ», Α Έκδοση 1976, Β Έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 1986. Περιέχει συγκλονιστικές λεπτομέρειες από τις τελευταίες στιγμές τους, φωτογραφίες και τελευταία σημειώματα πάνω σε χαρτάκια ή κομματάκια ύφασμα, σημαντικές και άγνωστες πληροφορίες για όσους εκτελέστηκαν στην Καισαριανή την Πρωτομαγιά του 1944.

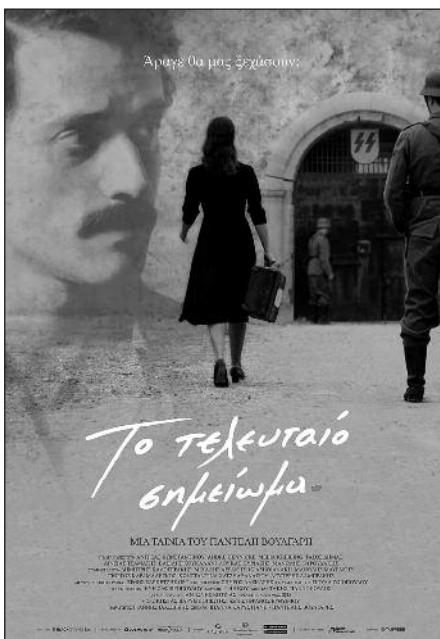
Σ' αυτόν τον μακρύ κατάλογο ονομάτων, στον αριθμό 135 διαβάζουμε: «Παπαδόπουλος Κων/νος του Ιωάννη. (Από το Καστόρι Σπάρτης).» Ήταν πολιτικός κρατούμενος στην Ακροναυπλία που μεταφέρθηκε μαζί με άλλους κρατούμενους από τους Ιταλούς σε στρατόπεδο στη Λάρισα και μετά στο Χαϊδάρι. Όταν έγινε η συνθηκολόγηση των Ιταλών πέρασε το

στρατόπεδο σε Γερμανική Διοίκηση. Έτσι οι Γερμανοί προχώρησαν για αντίποινα στην εκτέλεση 200 κρατουμένων από το στρατόπεδο μαζί και του πατριώτη μας. Η Ελληνική Πολιτεία με το Υπουργείο Πολιτισμού αγόρασε έναντι 100.000 ευρώ όλο το αρχείο με 262 φωτογραφίες.

Σε επόμενο τεύχος θα προσπαθήσουμε να αποκαταστήσουμε τον εκτελεσμένο πατριώτη μας, θα μιλήσουμε με συγγενείς του, που ζουν στο χωριό μας και θα βοηθήσουμε να αποκτηθεί από τον Δήμο αντίγραφο του ψηφιακού αρχείου, όπως έχει ήδη κάνει γνωστό το Υπουργείο Πολιτισμού ότι θα πράξει.

Γ. Δ. Λαγανάς

Το τελευταίο σημείωμα

Την Πέμπτη, 19 Μαρτίου 2026, στο Γραφείο του Πολιτιστικού Συλλόγου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ» έγινε προβολή της συγκλονιστικής ταινίας του Παντελή Βούλγαρη και της Ιωάννας Καρυστιάνη «Το τελευταίο σημείωμα» από την κομματική οργάνωση του ΚΚΕ Λακωνίας. Ένα ιστορικό δράμα επιστρέφει επίκαιρο, μετά τη δημοσίευση των φωτογραφιών της εκτέλεσης των 200 κρατουμένων κομμουνιστών στην Καισαριανή από τους Ναζί, την 1η Μαΐου του 1944. Η ταινία φωτίζει τη θυσία και τη συλλογική μνήμη σε μία από τις πιο κρίσιμες στιγμές της Νεότερης Ιστορίας. **Β.Κ.**

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»
Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει
λογαριασμό στην ALPHA BANK
με αριθμό 112-002101-399452.
IBAN: GR90 0140 1120 1120 0210 1399 452
Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος,
Αικατερίνη Σμυρνιού, Ταμίας.
Σας προτείνουμε να καταθέσετε τη συνδρομή
σας, τη διαφήμισή σας ή τη χορηγία σας σ'
αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας στο
έντυπο κατάθεσης το όνομά σας.
Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα
"Πολυδεύκης" διότι δεν μπορούν να
εισπραχθούν.
Σας ευχαριστώ θερμά
Καίτη Σμυρνιού

Εκδηλώσεις Αποκριάς και Μουτζουροδευτέρας στο Καστόρι

Όπως κάθε χρόνο γιορτάστηκε, με κέφι και επιτυχία, και φέτος η Αποκριά το τελευταίο τριήμερο 21-23 του Φεβρουαρίου 2026. Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν με τη συνδιοργάνωση του Δήμου Σπάρτης και των Συλλόγων "Πολυδεύκης", "Λουσινα", Γυναικών Καστορείου. Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου και Νέων "Οι Καστανιώτες". Πολλοί συμπατριώτες μας εργάστηκαν με ωραίες ιδέες και το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό.

Το Σάββατο στις 21 Φεβρουαρίου το

βράδυ ανάψαμε τη φωτιά στην πλατεία και στη συνέχεια, όλα τα παιδιά μαζί με τους γονείς τους, πέταξαν χρωματιστά φαναράκια στον ουρανό προσφορά του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ». Η νυχτιά κεντήθηκε με τα φαναράκια που πέταγαν ψηλά για χαρά των παιδιών. Η βραδιά έκλεισε με μουσική.

Την Κυριακή το απόγευμα άντρες, γυναίκες και παιδιά έφτιαξαν και μαγειρέψαμε σουρτά μακαρόνια, συνταγή παραδοσιακή για την Κυριακή της Τυρινής. Την εκδήλωση οργάνωσε ο «Πολυδεύκης». Οι τοπικές συνταγές αναδεικνύονται στο βιβλίο «Καστανιώτικες Συνταγές», που έχει εκδώσει ο Σύλλογος. Η συμμετοχή ήταν μεγάλη και όλοι δοκίμασαν εκτός από τα σουρτά και τους παραδοσιακούς κολοκυθοκεφτέδες. Και δίπλα ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου με τον Παναγιώτη Χ. Βασιλείου έψπναν τις ρέγκες. Και ο οίνος και το τσίπουρο προσφέρονταν άφθονα. Αργότερα προς το βράδυ οι κουδουναράιοι ακολουθούμενοι από πλήθος μασκαράδων και μπ, γύρισαν την αγορά, στα καταστήματα και στα σοκάκια του χωριού μας ξεσηκώνοντας τον κόσμο. Κατά την περιφορά δεν έλειψε το κέρασμα που απλόχερα κέρναγαν μαγαζάτορες, καφενεία και ταβέρνες του χωριού μας καθώς και στο σπίτι, των Θάνου και Μάριου Τζωρτζάκη.

Την Καθαρά Δευτέρα – Μουτζουροδευτέρα στο καρναβάλι, παρουσία πολλών επισκεπτών τα

άρματα και οι πεζοπόρες ομάδες, ανάδειξαν επίκαιρα θέματα με σκωπτική διάθεση και χιούμορ. Και όπως κάθε χρόνο η Κυρά Σαρακοστή άνοιξε την πορεία και η Ρομάνα ανέδειξε επίκαιρα προβλήματα. Την παρουσίαση του καρναβαλιού έκανε η Ελληνική Παρασκευοπούλου, η οποία με τη ζεστή και καθαρή φωνή της κράτησε αμείωτο το ενδιαφέρον του κόσμου.

Η παρέλαση έκλεισε με γλέντι και χορό.

Επίσης, οι αισθήσεις ευφράνθηκαν από την παραδοσιακή φασολάδα που ετοίμασε ο Σύλλογος «Φίλοι του Ταϊγέτου «ΛΟΥΣΙΝΑ», σαρακοστιανά εδέσματα και άφθονο κρασί.

Εκτός από τη χορηγία του Δήμου προσφορά στις εκδηλώσεις έκαναν ο Θάνος Τζωρτζάκης και το οινοποιείο Νίκου Θεοδωράκου.

Ειδικά για την εκδήλωση της Κυριακής για τις «Καστανιώτικες συνταγές», θέλουμε να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη στους χορηγούς μας Τζωρτζάκη Θάνο, Λαγανά Νικόλαο, Γιακουμάκη Σμυρνιού Μαρία, Παρασκευο-

πούλου-Βαριαδάκη Αγγελική και Βλαχογιάννη Γιώτα. Θερμές ευχαριστίες στις κυρίες Γιαννίτσα Κική, Ζωΐτσα Νικητάκη και τη νύφη της Βάσω Αποστόλου, Βασιλάκου-Βασιλείου Νικολέττα, Κατερίνα Κραμποβίτη, Βάσω Χριστοπούλου, Μαρία Γιατράκου. Επίσης τον Σύλλογο «ΛΟΥΣΙΝΑ» και τους Νικήτα Αλειφέρη, Ντίνο Λαγανά, Παναγιώτη Βασιλείου και τον πρόεδρο Χρήστο Βασιλείου. Και όσους με τη συμμετοχή τους έκαναν πιο ενδιαφέρον το τελετουργικό των «ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΓΩΝ». **Ε.Λ. Φωτο: Αντιωνία Δαμιανάκη, Γιώτα Βλαχογιάννη**

12ος Καστόρειος Ορεινός Ημιμαραθώνιος Ταΰγétου

Με μεγάλη επιτυχία και μεγάλη συμμετοχή αθλητών πραγματοποιήθηκε και αυτή τη χρονιά ο 12ος Ορεινός Καστόρειος Ημιμαραθώνιος Ταΰγétου στις 21 Δεκεμβρίου 2025 στο χωριό μας και στα μονοπάτια του βουνού μας. Όπως και στις διοργανώσεις των προηγούμενων ετών πραγματοποιήθηκαν τα τρία δρομικά αγωνίσματα, ο 12ος Ορεινός Ημιμαραθώνιος μήκους 22.4 χλμ., ο αγώνας των 5,5 χλμ. περιφερειακά του χωριού μας του οποίου μεγάλο μέρος πλησίον του ποταμού Κάστορα, και ο αγώνας για τα παιδιά, μαθητές Δημοτικού και άνω μήκους 1 χλμ. Οι αγώνες, με διαφορά έναρξης ο ένας από τον άλλο κατά μισή ώρα, είχαν σημείο εκκίνησης και τερματισμού την πλατεία Καστορείου.

Οι αθλητές που συμμετείχαν ήρθαν από όλα τα μέρη της Ελλάδας, ακόμη και από το εξωτερικό, αφού, όπως αναφέρεται και στα δρομικά περιοδικά, θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους αγώνες πανελλαδικά και είναι προκριματικός για τη συμμετοχή των αθλητών στον κορυφαίο ορεινό αγώνα Olympus Marathon, που διενεργείται στον Όλυμπο κάθε Ιούνιο.

Πολλές ημέρες, πριν από τον Αγώνα και κάτω από δύσκολες καιρικές συνθήκες ο Πρόεδρος των Συλλόγων του ΕΟΣ Σπάρτης και των Φίλων του Βουνού Ταΰγétου «ΛΟΥΣΙΝΑ» Ντίνος Λαγανάς, τα μέλη Μανώλης Μαρκουράκης και ο Πανάγος Βασιλείου, ο Μπάμπης Μπασκουρέλος και ο Παναγιώτης Παππάς διάνυσαν τις διαδρομές, καθάρισαν, όπου απαιτείτο και ήλεγξαν τη σηματοδότηση. Χωρίς αυτή την δράση τους η διεξαγωγή των αγώνων θα ήταν αδύνατη.

Την ημέρα του Αγώνα, ενωρίς το πρωί, εθελοντές συμπατριώτες μας ετοίμασαν και πρόσφεραν στους αθλητές - δρομείς, ζεστό τσάι συνοδευμένο με καστανιώτικο παξιμάδι. Συγχρόνως ετοίμασαν τα απαιτούμενα υλικά για την καθιερωμένη νόστιμη φασολάδα που μαγειρεύτηκε επί τόπου για να προσφερθεί συνοδευμένη με χοιρινό παστό

στους αθλητές μετά τον τερματισμό.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Καστορείου κ. Χρήστος Βασιλείου καλωσόρισε τους αθλητές και τους συνοδούς τους, ευχήθηκε καλό τερματισμό και κήρυξε την έναρξη του αγώνα.

Στον μεγάλο αγώνα των 22.400 χλμ. σε ορεινή διαδρομή καλύπτοντας υψομετρική απόσταση 1.434 μ. περίπου τερμάτισαν 191 αθλητές με πρώτον τον Κωνσταντίνο Φέφε και από τις γυναίκες την Φωτεινή Μείντάνη. Στον μικρό αγώνα των 5,5 χλμ. τερμάτισαν 162 αθλητές εκ των οποίων πρώτη γυναίκα, η δική μας πρωταθλήτρια Ελλάδος Αθανασία Κοκκορού και μετά από 0,03,29 ο πρώτος άνδρας ο Παναγιώτης Μπατζάκης.

Μετά τον τερματισμό και του τελευταίου

αθλητή ακολούθησε η απονομή των επάθλων στους νικητές και ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Μιχάλης Βακαλόπουλος συνεχάρη τους αθλητές και ευχήθηκε σε όλους χρόνια πολλά.

Συνδιοργανωτές του αγώνα είναι: ο Δήμος Σπάρτης, η Δημοτική Κοινότητα Καστορείου, οι ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ ΔΡΟΜΕΙΣ που είχαν την τεχνική διεύθυνση των αγώνων, ο Σύλλογος Φίλων Ταΰγétου «Η ΛΟΥΣΙΝΑ», του οποίου

η εμπειρία, η βοήθεια και η καθοδήγηση ήταν σημαντικά για την τέλεση των αγώνων, ο Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Σπάρτης, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», ο Σύλλογος Γυναικών Καστορείου, ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Λυκείου Καστορείου, η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης, ο ΕΤΟΙΜΟΚΛΗΣ, ο Κυνηγετικός Σύλλογος Βορείου Λακεδαιμόνος και Κλιμάκιο του Ερυθρού Σταυρού Σπάρτης.

Χορηγοί αυτή τη χρονιά ήταν: το κρεοπωλείο Τοϊκάκης-Γιαννόπουλος, Καραγιάννης-«Ελαιολακωνική», η Ειρήνη Δαγριτζίκου, το Super Market ΑΦΟΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΙ, το Ημίχρονο Σπορ, ο Δαμιανάκης Εμμαν.- Eurotas Clean, ο Αθ, Ορφανός & ΣΙΑ Ε.Ε - Ανταλλακτικά Αυτοκινήτων, ο Σιδέρης-Αργειτάκος Ηλίας- Καφέ-αναψυκτήριο και ο Χατζής Κωνσταντίνος- Είδη Κυνηγιού.

Η επιτυχημένη διοργάνωση αυτού του αγώνα δεν θα ήταν δυνατή αν δεν την στήριζαν οι εθελοντές, που όλοι μαζί συνέβαλαν στην άψογη καθόλα διοργάνωση του Αγώνα. Τα ονόματα των εθελοντών, εκτός των αναφερομένων στη διάνοιξη και σηματοδότηση της διαδρομής του αγώνα ήταν οι: Γεωργία Οικονομοπούλου, Παναγιώτης Σούπος, Άννα Μουτή, Ντίνα Γαρουφαλλή, Γεωργία Οικονομοπούλου-Μουτή, Ελένη Παρασκευοπούλου, Κώστας Ν. Λαγανάς, ο Πρόεδρος Χρήστος Βασιλείου, Γιάννης Ζούζουλας, Γιώργος Λιναρδάκης, Νίκος Παναγιώταρος και η σύζυγός του Γιάννα, ο Στάθης Γ. Παρασκευόπουλος, τα αδέρφια Αντώνιο και Εριντόνι Πρέντι, τα αδέρφια Αποστολία, Νεκτάρια και Απόστολος Χρήστου Γενοβέζου, Θανάσης Παπαδοπούλος, ο Λουίζι Χιούσα και η Βαρβάρα Πιργάσι. Εθελοντές και ο Πανάγος Γεώργαρης που βιντεοσκοπεί όλες τις εκδηλώσεις στο Καστορείο και τηρεί άρχειο. (Ζητούμε συγγώμη αν άθελα μας παραλείψαμε κάποιο όνομα).

Στον Αγώνα παραβρέθηκαν ο Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Λακωνίας κ. Θεόδωρος Βερούτης, από τον Δήμο Σπάρτης ο Δήμαρχος κ. Μιχάλης Βακαλόπουλος, ο αντιδήμαρχος Αθλητισμού - Πολιτισμού κ Παναγιώτης Κουρτσούνης, η Δημ. Σύμβουλος και αρχηγός της Δημοτικής Παράταξης «ΣΠΑΡΤΗ - ΝΕΑ ΠΟΡΕΙΑ» κ. Ντία Τζαντετά, ο πρόεδρος του Σωματίου Εργαζομένων Γ.Ν. Σπάρτης και Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κουλουβάκος, εκπρόσωποι φορέων και αρκετός κόσμος που καταχειροκρότησε τους αθλητές. Όλοι οι συμμετέχοντες και παρευρισκόμενοι ευχήθηκαν στη δρομική συνάντηση στον επόμενο χρόνο.

E.B.

Αγαπητοί πατριώτες, μέλη του Συλλόγου και αγαπητοί φίλοι! Σας μεταφέρουμε τον εγκάρδιο χαιρετισμό μας από το Σίδνεϋ. Ο Σύλλογος των Βορείων Δήμων Σπάρτης «Ωραία Ελένη» δραστηριοποιείται για 54 ολόκληρα χρόνια στο Σίδνεϋ Αυστραλίας, προσπαθώντας να κρατήσει την πολιτιστική μας κληρονομιά σε ένα διαφορετικό περιβάλλον με διάφορες δραστηριότητες και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις. Μέσω της φιλοξενίας του περιοδικού των Βορείων Δήμων, «Πολυδεύκης», προσπαθούμε να επικοινωνούμε, να μαθαίνουμε αμφότεροι τα νέα, τις ανάγκες των χωριών μας.

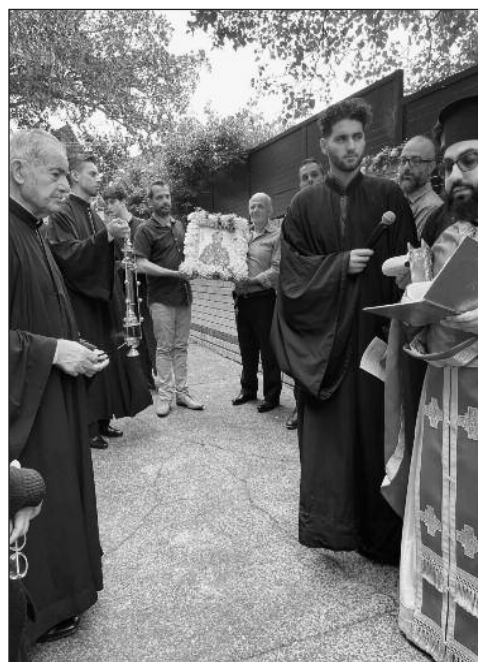
Εμείς εκφράζουμε το ενδιαφέρον και την αγάπη για τον τόπο μας. Θεσμός έχει γίνει πια ο εορτασμός του Αγίου Θεοκλήτου, του τοπικού μας αγίου. Το Δεκέμβριο του 2025 εορτάστηκε με δοξολογία, αρτοκλασία και μνημόσυνο για όλους τους εκλιπόντες πατριώτες Βορειοδημιότες.

Μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας προσφέρθηκαν σε όλους καφές και εδέσματα στην αίθουσα της εκκλησίας, τα οποία ετοίμασαν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Όλοι οι πατριώτες είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν τα νέα τους και να περάσουν μια ξεχωριστή μέρα.

Την Κυριακή 23 Νοεμβρίου 2025, περάσαμε ένα ευχάριστο απόγευμα σε εκδήλωση της Λακωνικής Ομοσπονδίας. Ακούσαμε την ομιλία του Τόμας Κοκκόρη (από τον Σύλλογο

Ζάρακας), ο οποίος περιέγραψε τα ταξίδια των Λακώνων από τον 17ο έως τον 20ό αιώνα στην Κορσική, την Προποντίδα, τις ΗΠΑ, τη Ρουμανία και τη Νότια Αφρική. Ακούσαμε επίσης τον Χρήστο Αποστολάκο (από τον Σύλλογο Ασωπός) να μιλάει για τις εμπειρίες των Λακώνων, που προσκλήθηκαν από την Αυστραλιανή Κυβέρνηση να μεταναστεύσουν στην Αυστραλία για 20 λίρες το ζευγάρι. Η άφιξή τους κατέληξε στο Κέντρο Μετανάστευσης Bonegilla, στη Βικτώρια με πολύ απλές συνθήκες. Η Μαρία Γκλέκα, Πρόεδρος του Συλλόγου μας «Ωραία Ελένη», διάβασε ένα ποίημα για τη μετανάστευση, του Ιωάννη Καραγιάννη από τον Ζάρακα της Λακωνίας, ο οποίος τώρα ζει στον Καναδά.

Τον Φεβρουάριο του 2026, έγινε η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας και η κοπή της βασιλόπιτας. Δίνεται η ευκαιρία

να προβληματιστούμε για το τι θέλουμε και επιθυμούμε να κάνει ο Σύλλογος. Εμείς τι μπορούμε να προσφέρουμε ο καθένας ξεχωριστά και όλοι μαζί. Ο Σύλλογός μας, όπως και άλλοι Σύλλογοι, έχουν το ίδιο

πρόβλημα, την έλλειψη συμμετοχής της νεολαίας. Σας συνιστούμε να επισκέπτεστε την ιστοσελίδα μας για την ενημέρωσή σας www.oreaeleni.org.au

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέλει να ευχαριστήσει τον «Πολυδεύκη» για τη φιλοξενία στις σελίδες του και εύχεται σε όλους τους πατριώτες υγεία, ευημερία και Καλή Άνοιξη, Καλή Σαρακοστή και Καλό Πάσχα!

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Δήμητρα Λέντρου
Γραμματέας «Ωραία Ελένη»

Τα Χριστούγεννα που πέρασαν

Στον απόηχο του 12ημέρου, των πιο λαμπερών εορτών της χριστιανοσύνης των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς να θυμηθούμε τις όμορφες εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στην Κωμόπολή μας και είχαν μεγάλη απήχηση στην μικρή μας κοινωνία προσφέροντας ψυχική εμβάθυνση στο πνεύμα το Χριστουγέννων, ενημέρωση και ψυχαγωγία σε μικρούς και μεγάλους.

Ο Σύλλογος Γυναίκων Καστορείου πραγματοποίησε δύο εκδηλώσεις στην Αίθουσα Μπακά του Πνευματικού Κέντρου της Ενορίας Καστορείου, όπως:

Στις 18 Δεκεμβρίου 2025 στις 10,00 π.μ. η συγγραφέας παραμυθιών κ. Ποτούλα Πα-

χαλίδου διάβασε τα παραμύθια «Τα Χριστούγεννα της Οικογένειας Κανελλογαρύφαλλου και «Το δώρο της Βασιλικής». Την εκδήλωση παρακολούθησαν τα παιδιά του Νηπιαγωγείου, του Δημοτικού Σχολείου και Γυμνασίου και αρκετοί μεγάλοι.

Στις 22 Δεκεμβρίου πραγματοποιήσαν ομιλία με θέμα «Τα έθιμα και οι παραδόσεις στις γιορτές των Χριστουγέννων». Στην εκδήλωση μίλησε η αρχαιολόγος και λαογράφος κ. Γιάννα Κατσουγκράκη. Μετά το πέρας των εκδηλώσεων προσφέρθηκαν στους παρευρισκόμενους γλυκά κεράσματα.

Όλων των εκδηλώσεων προείχαν οι εορταστικές θρησκευτικές τελετές στην εκκλησία

του χωριού μας των Χριστουγέννων, του Μεγάλου Βασιλείου και Πρωτοχρονιάς και της εορτής των Θεοφανείων με τον αγιασμό των υδάτων στην πηγή του Αγίου Μάμα. Τις ιερές Θείες Λειτουργίες στις οποίες λειτούργησε ο ιερέας μας π. Νεκτάριος παρακολούθησαν με μεγάλη θρησκευτική κατανύξη και ευλάβεια σχεδόν όλοι οι συμπολίτες μας και σε όλες παρέστησαν ο πρόεδρος κ. Χρήστος Βασιλείου και τα μέλη του Τ.Σ. Καστορείου, ο Αντιδήμαρχος Δημοτικής Ενότητας Πελλάνας κ. Δημήτριος Γιαννόπουλος και αντιπροσωπίες Συλλόγων και τοπικών φορέων.

E.B.

Η Εθνική Επέτειος της 25ης Μαρτίου και η μνήμη του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στο Καστόρειο

Στο Καστόρειο την 25η Μαρτίου 2026 εορτάστηκε με λαμπρότητα και με εθνική υπερφάνεια η διπλή εορτή: η επέτειος της Εθνικής Παλιγγενεσίας του 1821 και η μνήμη του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Οι εορταστικές εκδηλώσεις για την Εθνική μας επέτειο ξεκίνησαν στις 24 Μαρτίου στα σχολεία με σχετικές ομιλίες, απαγγελίες ποιημάτων και τραγούδια που υμνούν τους αγώνες και τις θυσίες των προγόνων μας για την ελευθερία και αποτίναξη του τουρκικού ζυγού.

Ανήμερα το πρωί, στον Ιερό Ναό της ενορίας μας τελέστηκε η Θεία Λειτουργία και η δοξολογία από τον ιερέα μας π. Νεκτάριο. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε η Φιλολόγος κ. Δέσποινα Κελάρη, καθηγήτρια στο Λύκειο Καστορείου. Μετά την απόλυση, μετέβησαν όλοι στο Ηρώο, όπου ψάλλθηκε η επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των ηρωικών πεσόντων αγωνιστών και ακολούθησε κατάθεση στεφάνων από τους φορείς του τόπου μας. Στη συνέχεια οι μαθητές των Σχολείων μας απήγγειλαν ποιήματα και έψαλαν τον Εθνικό μας Ύμνο. Την παρουσίαση του τελετουργικού έκανε η Ελπινίκη Γ. Παρασκευοπούλου.

Ακολούθησε η παρέλαση των μαθητών των Σχολείων όλων των βαθμίδων με παραδοσιακές στολές από διάφορα μέρη της Ελλάδας, αλλά και με δικές μας τοπικές στολές που διαθέτει κάθε φορά ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ».

Οι εορταστικές εκδηλώσεις έκλεισαν στο προαύλιο του Γυμνασίου - Λυκείου με ελληνι-

κούς παραδοσιακούς χορούς, που χόρεψαν οι μαθητές, αποσπώντας τα χειροκροτήματα του κόσμου.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο Αντιδήμαρχος του Δημοτικού Διαμερίσματος Πελλάνας κ.

Δημήτριος Γιαννόπουλος, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κουρεμπής, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Δ.Κ. Καστορείου κ. Χρήστος Βασιλείου και τα μέλη του Τοπικού Συμβουλίου, οι γονείς των παιδιών, εκπρόσωποι τοπικών φορέων και πολύς κόσμος.

E.B.

Φωτο: Αντωνία Δαμιανάκη

Τα παιδιά μας γιόρτασαν τα Χριστούγεννα

Το Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό στις 19 Δεκεμβρίου 2025 πραγματοποίησαν στην Αίθουσα εκδηλώσεων του Δημοτικού Σχολείου την χριστουγεννιάτικη εορτή τους. Η εκδήλωση ήταν πλαισιωμένη με ποιήματα και σκετς που είχαν θέμα το μήνυμα των Χριστουγέννων. Η όμορφη γιορτή με πρωταγωνιστές τους μικρούς μαθητές έκλεισε με κάλαντα και χριστουγεννιά-

τικα τραγούδια που έψαλαν τα παιδιά.

Στην Αίθουσα του Κέντρου Νεότητας της Ενορίας Καστορείου, στις 20 Δεκεμβρίου 2025, παιδιά Δημοτικού Σχολείου και προσχολικής ηλικίας, που παρακολουθούν μαθήματα μουσικής, πιάνου και μουσικοκινητικής πραγματοποίησαν τη δική τους χριστουγεννιάτικη εορτή, παίζοντας μουσική και τραγουδώντας τραγούδια χριστουγεννιάτικα και άλλα υπό την καθοδήγηση της δασκάλας τους κ. Χριστίνας Βέργαδου. Την εκδήλωση παρακολούθησαν οι γονείς, αλλά και πολλοί συμπολίτες μας.

Στις 24 Δεκεμβρίου 2026 το πρωί τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου και του Νηπιαγωγείου συνοδευόμενα από τους δασκάλους τους έψαλαν τα κάλαντα στα καταστήματα, εντείνοντας με τις παιδικές φωνές τους την χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα στην πλατεία μας.

Το απόγευμα ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων μαζί με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ» οργάνωσαν εκδήλωση στην «Αίθουσα Μπακή» του Πνευματικού Κέντρου της ενορίας Κα-

στορείου στην οποία τα παιδιά έπλασαν και έψησαν χριστουγεννιάτικα μπισκότα με την βοήθεια των γονέων τους και της ουσιαστικής συνδρομής των κυριών Αντωνίας Δαμιανάκη και Τασίας Λαμπή. Στη συνέχεια παρακολούθησαν χριστουγεννιάτικη ταινία. Ήταν μια ευχάριστη εκδήλωση για τους μικρούς μας φίλους στο πνεύμα των εορτάσιμων ημερών, δημιουργική και εκπαιδευτική. Συγχρόνως λειτουργήσε μπαζάρ από τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων.

E.B.

Φωτο: Καλλιρόη Λαμπή

Καλωσορίζοντας το νέο έτος

Την Κυριακή 4 Ιανουαρίου 2026, μετά την τέλεση της Θείας Λειτουργίας, το Φιλόπρωχο Ταμείο της Ενορίας του Ι.Ν. της Γεννήσεως της Θεοτόκου Καστορείου έκοψε βασιλόπιτα παρουσία πάρα πολλών ενοριτών. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα «Μπακή» του Πνευματικού Κέντρου της Ενορίας μας. Ο εφημέριός μας π. Νεκτάριος ευλόγησε και έκοψε την πίτα, η οποία διανεμήθηκε σε όλους τους παρισταμένους. Την πίτα είχε ετοιμάσει η κυρία Κική Λιναρδάκη. Η όμορφη εκδήλωση έκλεισε με ανταλλαγή ευχών για καλή και χαρούμενη χρονιά.

Ακολούθησε, παρουσία πολλών συμπολιτών μας, το Συμβούλιο της Τοπικής Κοινότητας Καστορείου, την Κυριακή 1η Φεβρουαρίου 2026, μετά την τέλεση της Θείας Λειτουργίας. Η Εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Μπακή της ενορίας Καστορείου.

Στην Εκδήλωση παραβρέθηκαν ο εφημέριος της ενορίας Καστορείου π. Νεκτάριος ο οποίος ευλόγησε την βασιλόπιτα, ο αντιδήμαρχος της Δημοτικής Ενότητας Πελλάνας κ. Δημήτριος Γιαννόπουλος, η βουλευτής κ. Νάγια Γρηγοράκου, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Τριτέκνων Λακωνίας και Αντιπρόεδρος της Πανελληνίας Οργάνωσης Τριτέκνων κ. Γιώργος Οικονομάκης, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Φίλων του βουνού Ταυγέτου «Λουσινα» κ. Ντίνος Λαγανάς, εκπρόσωποι και μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου «Πολυδεύκης», του Συλλόγου Γυναικών Καστορείου, και του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου. Στη συνέχεια απευθύνθηκαν χαιρετισμοί από τους εκλεγμένους και ανταλλάχθηκαν ευχές για Καλή Χρονιά. Η Βασιλόπιτα ήταν προσφορά του Γλυκοπωλείου της κυρίας Ελένης Κραμποβίτη. **E.B.**

Ο εορτασμός των Τριών Ιεραρχών στο Καστόρειο

Η Μνήμη των Τριών Ιεραρχών γιορτάστηκε με εκκλησιασμό των σχολείων όλων των βαθμίδων στον Ενοριακό Ναό του χωριού μας. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δ.Σ. Καστορείου ο εφημέριός μας π. Νεκτάριος ευλόγησε τη βασιλόπιτα για το Νέο Έτος. Παρόντες ήταν οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές των σχολείων, ο τέως γυμνασιάρχης και θεολόγος κ. Ευάγγελος Νικολακάκης, η λογοτέχνης κ. Αγλαΐα Κωνσταντέλλη και ο υιός της Παναγιώτης Φασουλόπουλος. Το φλουρί έτυχε ο μαθητής της Α Δημοτικού Παναγιώτης Περγίτης κερδίζοντας και μια δωροεπιταγή από βιβλιοπωλείο της Σπάρτης. Κατόπιν όλοι ακούσαμε με προσοχή την κ. Αγλαΐα και τον Πάνο να διαβάζουν αποσπάσματα από βιβλία τους.

Ελένη Βλαχολιά

Πρωτοχρονιάτικη εκδήλωση του Συλλόγου Γονέων Τριτέκνων Οικογενειών Νομού Λακωνίας «ΟΙ ΛΑΚΩΝΕΣ»

Με Κασιόγιαννη και Μουστόγιαννη, διασκέδασαν οι Τριτέκνοι της Λακωνίας την Κυριακή, 18 Ιανουαρίου στο Κέντρο «ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ». Παρόντες στην χοροεσπερίδα όχι μόνο Τριτέκνοι, αλλά και άλλοι πολλοί, φίλοι του Συλλόγου. Το κέφι αμείωτο μέχρι τις πρωινές ώρες. Στην εκδήλωση έγινε και η κοπή της Βασιλόπιτας με ευχές από τον Πρόεδρο του Συλλόγου κ. Γιώργο Οικονομάκη για ένα υγιές και ειρηνικό 2026.

Εμείς θα ευχηθούμε στον Σύλλογο να συνεχίσει το δύσκολο έργο του, να διεκδικεί τα νόμιμα δικαιώματά του. Οι ευθύνες της Πολιτείας είναι τεράστιες για την ανασφάλεια και τον φόβο που έχουν οι άνθρωποι να κάνουν οικογένεια. **E.B.**

Ενημερωτική εκδήλωση του Συλλόγου Γυναικών Καστορείου

Στις 14 Μαρτίου 2026, με αφορμή την ημέρα της Εορτής της Γυναίκας πραγματοποιήσαν εκδήλωση, στην οποία έγινε παρουσίαση του βιβλίου του Γιάννη Καπετανάκη με τίτλο «Πρόσφυγες του 1922 και η Ταππουργική Σχολή στον Βουρλιά (Σελλασία) της Λακωνίας». Η παρουσίαση έγινε από τον ίδιο τον συγγραφέα και τη σύζυγό του κ. Δήμητρα Σταθοπούλου παρουσία πολλών συμπολιτών μας, που την παρακολούθησαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Το άνοιγμα της εκδήλωσης και το συντονισμό έκανε η πρόεδρος του Συλλόγου κ. Ντίνα Γαρουφαλιά.

Στην εκδήλωση παρέστησαν ο πρόεδρος της Κοινότητας Καστορείου κ. Χρήστος Βασιλείου, ο πρόεδρος του Ε.Ο.Σ Σπάρτης και του Συλλόγου Φίλων του βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ» και η κ. Μαρία Νεοφώτιστου, πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Λακωνίας «Ο ΠΟΝΤΟΣ», η οποία με σύντομη ομιλία της αναφέρθηκε στον ξεριζωμό των Ποντίων από τα προγονικά τους εδάφη και την εγκατάστασή τους στην Ελλάδα.

Την παρουσίαση παρακολούθησαν πολλοί συμπολίτες μας με ενδιαφέρον και πολλοί ενημερώθηκαν για πρώτη φορά, για την εγκατάσταση οικογενειών Ποντίων στον Βουρλιά (Σελλασία) καθώς επίσης και για την εκεί λειτουργία από το 1929 έως το 1941 της πρώτης Σχολής Ταππουργίας στην ύπαιθρο, ως παράρτημα του Ελληνικού Ταππουργικού Οργανισμού, στην ανάπτυξη του οποίου συνέδραμαν ουσιαστικά οι πρόσφυγες ως γνώστες της τέχνης της ταππουργίας, που ήταν σχεδόν άγνωστη στην Ελλάδα. **E.B.**

49η Εθελοντική Αιμοδοσία

Στις 25 Φεβρουαρίου 2026, το απόγευμα, στην αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου «Μπακή» της Ενορίας Καστορείου, πραγματοποιήθηκε η 49η εθελοντική αιμοδοσία για το πρώτο εξάμηνο του 2026. Σημαντική και συγκινητική ήταν και αυτή τη φορά η προσέλευση των συμπολιτών μας στο κάλεσμα αιμοδοσίας που διοργάνωσε ο διαχειριστής της Τράπεζας Αίματος Καστορείου, ο Φαρμακοποιός κ. Μπάμπης Μπασκουρέλος σε συνεργασία με την Κινητή Μονάδα Αιμοδοσίας του Νοσοκομείου Σπάρτης.

Στην αιμοληψία, όπως κάθε φορά, βοήθησαν εθελοντικά η Διευθύντρια του Κέντρου Υγείας Καστορείου ιατρός κ. Σταθούλα Αραχωβίτη και η νοσηλεύτρια κ. Καντούλα Οικονομάκη-Αρβανίτη. Όλοι μας στεκόμαστε ευγνώμονες σ' αυτή την έμπρακτη προσφορά ζωής των εθελοντών αιμοδοτών της περιοχής μας, που εξέφρασαν για μια ακόμη φορά έμπρακτα την αλληλεγγύη τους στον συνάνθρωπο προσφέροντας το ύψιστο δώρο ζωής, το αίμα τους.

Ιδιαίτερα ευγνώμονες είμαστε όσοι από την περιοχή μας, και είμαστε πολλοί, βρεθήκαμε στην ανάγκη αναζήτησης φιαλών αίματος για την πραγματοποίηση χειρουργείου και τύχαμε της άμεσης εξυπηρέτησης, πάντα ανάλογα με την διαθεσιμότητα της Τράπεζας από τον διαχειριστή κ. Μπάμπη Μπασκουρέλο.

E.B.

Νεολαία και διαδίκτυο - Ευρωπαϊκά και εθνικά μέτρα

Σχεδόν όλοι οι νέοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιούν το διαδίκτυο καθημερινά και είναι πιθανό να συμμετέχουν περισσότερο σε δραστηριότητες κοινωνικής δικτύωσης από τον συνολικό πληθυσμό. Επίσης, οι πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης τους έχουν γίνει η κορυφαία πηγή πληροφοριών για πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα. Σε μια έρευνα του Eurobarometer το 2025, το 65% των ερωτηθέντων ηλικίας μεταξύ 15 και 24 ετών δήλωσαν, ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι η κύρια πηγή ενημέρωσής τους.

Με την Αυστραλία ως πρότυπο, ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ εξετάζουν τη δυνατότητα υιοθέτησης νόμων που απαγορεύουν τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, από άτομα κάτω των 15 ετών, και ζητούν ένα κοινό όριο ηλικίας. Σημαντική συμβολή σε αυτή τη συζήτηση προέρχεται από μία πανευρωπαϊκή πλατφόρμα γνώσης, που χρηματοδοτείται από την ΕΕ, η οποία έχει αναπτύξει ένα θεωρητικό πλαίσιο για να βοηθήσει στην κατανόηση των τρόπων με τους οποίους οι διαδικτυακές πλατφόρμες ενδέχεται να αποτελούν απειλή για τους νέους.

Παρά το γεγονός ότι οι εξουσίες εμπίπτουν στα επιμέρους κράτη μέλη, στις 14 Ιουλίου 2025 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε μία σειρά κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την προστασία των ανηλίκων στην πρόσβαση στις ψηφιακές υπηρεσίες, ώστε να διασφαλιστεί μια ασφαλής διαδικτυακή εμπειρία για παιδιά και νέους. Οι κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν μία λίστα αναλογικών και κατάλληλων μέτρων για την προστασία τους από διαδικτυακούς κινδύνους, όπως αποπλάνηση, επιβλαβές περιεχόμενο, προβληματικές και εθιστικές συμπεριφορές, καθώς και cyberbul-

lying και επιζήμιες εμπορικές πρακτικές.

Οι κατευθυντήριες γραμμές θα ισχύουν για όλες τις επιγραμμικές πλατφόρμες στις οποίες έχουν πρόσβαση οι ανήλικοι και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Ρύθμιση των λογαριασμών των ανηλίκων σε ιδιωτικούς από προεπιλογή, ώστε οι προσωπικές τους πληροφορίες, τα δεδομένα και το περιεχόμενο των κοινωνικών μέσων να αποκρύπτονται από εκείνους με τους οποίους δεν συνδέονται, για να μειωθεί ο κίνδυνος ανεπιθύμητης επαφής από αγνώστους.

- Τροποποίηση των συστημάτων συστάσεων των πλατφορμών για τη μείωση του κινδύνου αντιμετώπισης επιβλαβούς περιεχομένου.

- Ενδυνάμωση των παιδιών, ώστε να είναι σε θέση να μπλοκάρουν οποιονδήποτε χρήστη και να διασφαλίζουν ότι δεν μπορούν να προστεθούν σε ομάδες χωρίς τη ρητή συγκατάθεσή τους, γεγονός που θα μπορούσε να βοηθήσει στην πρόληψη του cyberbullying.

- Απαγόρευση στους λογαριασμούς να τηλεφορτώνουν ή να λαμβάνουν στιγμιότυπα οθόνης περιεχομένου που αναρτάται από ανηλίκους, ώστε να αποτρέπεται η ανεπιθύμητη διανομή σεξουαλικού ή προσωπικού περιεχομένου.

Απενεργοποίηση από προεπιλογή χαρακτηριστικών που συμβάλλουν στην υπερβολική χρήση, όπως οι «διαδρομές επικοινωνίας», οι «αποδείξεις ανάγνωσης», το αυτόματο παιχνίδι ή οι push notifications, καθώς και η αφαίρεση πειστικών χαρακτηριστικών σχεδιασμού.

- Διασφάλιση ότι δεν γίνεται εκμετάλλευση της έλλειψης εμπορικής κατανόησης των παιδιών και ότι δεν εκτίθενται σε εμπορικές πρακτικές που μπορεί να

είναι χειραγωγικές και οδηγούν σε ανεπιθύμητες δαπάνες ή εθιστικές συμπεριφορές.

- Θέσπιση μέτρων για τη βελτίωση των εργαλείων ελέγχου και αναφοράς, τα οποία απαιτούν άμεση ανατροφοδότηση και ελάχιστες απαιτήσεις για τα εργαλεία γονικού ελέγχου.

Στην ομιλία της για την Κατάσταση της Ένωσης τον Σεπτέμβριο του 2025, η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ursula von der Leyen, ανακοίνωσε ότι θα αναθέσει σε μια ομάδα εμπειρογνομόνων να την συμβουλευθούν σχετικά με την καλύτερη προσέγγιση όσον αφορά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Στις βασικές προτεραιότητες παραθέτει ένα σχέδιο δράσης κατά του διαδικτυακού εκφοβισμού, που αναμένεται στο πρώτο εξάμηνο του 2026, καθώς και έναν νόμο για την ψηφιακή δικαιοσύνη. Μια πλήρης αξιολόγηση και αναθεώρηση της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες Οπτικοακουστικών Μέσων (AVMSD) θα πραγματοποιηθεί επίσης το 2026, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στη ρύθμιση των influencers και στην προστασία των ανηλίκων.

Στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 26 Νοεμβρίου 2025, οι ευρωβουλευτές υιοθέτησαν με μεγάλη πλειοψηφία μια έκθεση σχετικά με την προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο εκφράζοντας βαθιά ανησυχία για τους κινδύνους σωματικής και ψυχικής υγείας που αντιμετωπίζουν οι ανήλικοι στο διαδίκτυο, και ζητώντας ισχυρότερη προστασία από τις χειριστικές στρατηγικές, που μπορούν να αυξήσουν τον εθισμό και που είναι επιζήμιες για την ικανότητα των παιδιών να συγκεντρώνονται και να ασχολούνται υγιεινά με το διαδικτυακό περιεχόμενο.

Για να βοηθήσει τους γονείς να διαχειρίζονται την ψηφιακή

παρουσία των παιδιών τους και να διασφαλίσουν την κατάλληλη ηλικία για την ηλικία διαδικτυακή εμπλοκή, το Κοινοβούλιο προτείνει από την πλευρά του μια εναρμονισμένη ψηφιακή ελάχιστη ηλικία στην ΕΕ τα 16 έτη για την πρόσβαση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τις πλατφόρμες βίντεο κοινής χρήσης και τους συνοδούς τεχνητής νοημοσύνης, επιτρέποντας παράλληλα την πρόσβαση σε παιδιά 13 έως 16 ετών με τη συγκατάθεση των γονέων.

Είναι αναμφισβήτητο, ότι οι διαδικτυακές υπηρεσίες έχουν τεράστιες δυνατότητες βελτίωσης της πρόσβασης των ανηλίκων σε υπηρεσίες και πληροφορίες. Ωστόσο, είναι σημαντικό να μπορούν οι ανήλικοι να επωφελούνται πλήρως από το ψηφιακό περιβάλλον χωρίς να χειραγωγούνται, να εκμεταλλεύονται ή να εκτίθενται σε κινδύνους. Ο Νόμος για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (DSA), που ισχύει από τις 17 Φεβρουαρίου 2024, σηματοδότησε ένα σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση του ψηφιακού εγχειριδίου κανόνων της ΕΕ. Ο DSA παρέχει μια ισχυρή εργαλειοθήκη για τη διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών σε διαδικτυακές πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων. Μεταξύ άλλων διατάξεων, εισάγει ένα πλαίσιο για την απαγόρευση της στοχευμένης διαφήμισης που βασίζεται στη δημιουργία προφίλ ανηλίκων και απαιτεί από τις διαδικτυακές πλατφόρμες να εφαρμόζουν κατάλληλα και αναλογικά μέτρα για να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο απορρήτου, ασφάλειας και προστασίας για τους ανηλίκους. Αυτοί οι κανόνες πρέπει πλέον να εφαρμόζονται γρήγορα και αποτελεσματικά από όλα τα κράτη μέλη.

Η Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου έχει γίνει ορόσημο στο ημερολόγιο της διαδικτυακής ασφάλειας.

Η Ποντιακή διάλεκτος και οι ρίζες της

Η Ποντιακή διάλεκτος είναι μια ελληνική διάλεκτος των Ελλήνων του Πόντου, που διατηρεί ισχυρούς δεσμούς με την αρχαία ελληνική, ιδιαίτερα την Ιωνική, και τη βυζαντινή γλώσσα, με χαρακτηριστικά όπως η συγκοπή φωνέντων (π.χ., Αντώνς) και θηλυκά ουσιαστικά που καταλήγουν σε -ε αντί για -η (π.χ., νύφε). Παρά τον εκπατρισμό του ποντιακού ελληνισμού, παραμένει ζωντανή σε κοινότητες στην Ελλάδα (κυρίως στη Μακεδονία) και σε εστίες στην Τουρκία, αποτελώντας μια πλούσια πολιτιστική κληρονομιά.

Η ποντιακή διάλεκτος είναι η μόνη διάλεκτος της ελληνικής γλώσσας που συνεχίζει να ομιλείται μέχρι τις ημέρες μας. Με άλλα λόγια, αποτελεί μια ζωντανή πτυχή της ελληνικής γλώσσας στη διαχρονική της πορεία.

Να διευκρινίσουμε ότι η ποντιακή, είναι **διάλεκτος** της ελληνικής γλώσσας, που σημαίνει ότι **δεν είναι καθεαυτή γλώσσα**, πράγμα που θα υπονοούσε πως εκείνοι που την ομιλούν δεν είναι Έλληνες. Στο «Λεξικό της Σύγχρονης Ελληνικής Δημοτικής Γλώσσας» ο Καθηγητής Εμμανουήλ Κριαράς δίνει τον ακόλουθο ορισμό για τον όρο «διάλεκτος»: «Τοπική μορφή γλώσσας με σημαντικές φωνολογικές, μορφολογικές, λεξιλογικές και συντακτικές αποκλίσεις από την κοινή γλώσσα. Παράδειγμα: ποντιακή διάλεκτος».

Η ελληνική γλώσσα, αν και

παρέμεινε ενιαία από την αρχαιότητα ως σήμερα, ποτέ δεν μιλήθηκε ομοιόμορφα σε ολόκληρο τον ομόγλωσσο γεωγραφικό χώρο, διαμορφώνοντας έτσι τοπικές διαλέκτους και ιδιωματικές παραλλαγές.

Αξίζει να αναφερθεί εδώ πως στην περιοχή του Όφρεως, ανατολική περιφέρεια του Πόντου, κάτοικοι, Οθωμανοί στο θρήσκευμα, ομιλούν την ποντιακή ως μητρική γλώσσα, την οποία αποκαλούν «ρωμαίικα». Πρόκειται για ελληνικής καταγωγής κατοίκους του Πόντου, οι οποίοι εξισλαμίστηκαν βίαια, αλλά διατήρησαν την ποντιακή διάλεκτο και χορεύουν ποντιακούς χορούς με τη συνοδεία της ποντιακής λύρας. Η πληροφορία αυτή έρχεται από τον Τούρκο συγγραφέα Ομέρ (Ομπρο) Ασάν στο βιβλίο του «Pontos Kulturu», 1996. Μεταφράστηκε στην Ελλάδα, α' έκδοση 1998 και β' έκδοση το 2007 από τις εκδόσεις των Αδελφών Κυριακίδη, στη Θεσσαλονίκη.

Σε μελέτημά του με τίτλο «Ποντιακή διάλεκτος, κληρονόμος του Ομήρου», ο Θωμάς Σαββίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, γράφει, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα: «Η ποντιακή έχει τις ρίζες της μέχρι την ομηρική γλώσσα. Η συμβολή της όμως στην εθνική αυτογνωσία συνίσταται στο γεγονός ότι διέσωσε αρκετά ομηρικά στοιχεία, τα οποία σε άλλες νεοελληνικές διαλέκτους εξέλειπαν. Ως

κληρονόμος της ιωνικής διατηρεί αναλλοίωτες ή παραφθαρμένες πολλές λέξεις, πολλούς αρχαϊσμούς και γραμματικούς ή συντακτικούς τύπους, οπότε μπορεί να ενταχθεί στις αρχαιότερες και πλουσιότερες ελληνικές διαλέκτους και φυσικά της Ευρώπης».

Και ο Μανώλης Τριανταφυλλίδης, συντάκτης της Νεοελληνικής Γραμματικής, επαινεί τον ρόλο της ποντιακής διαλέκτου ως ζωντανό συνδετικό κρίκο με τις αρχαιοελληνικές διαλέκτους.

Στα ποντιακά κάλαντα συναντούμε τον στίχο:

«δος μας ούβας και λεφτουκάρε».

Όπως ακριβώς στην αρχαία Ελλάδα οι νοικοκυραίοι έδιναν στα παιδιά καρπούς και ξηρούς καρπούς ως ευχετικό δώρο, έτσι και στον Πόντο το έθιμο διατηρήθηκε σχεδόν απαράλλακτο. Στην ποντιακή διάλεκτο ούβας δηλώνει τους καρπούς της κουρμαδιάς, αλλά και γενικότερα τα ξερά φρούτα. Πίσω όμως από αυτή τη χρήση κρύβεται μια πολύ παλαιότερη λέξη: η αρχαία *όα*, που δηλώνει τη σουρβιά και τον καρπό της. Έτσι, μέσα από τα ποντιακά κάλαντα, η *όα* δεν επιβιώνει απλώς ως λέξη· επιβιώνει ως έθιμο, προσφορά και ευχή, γεφυρώνοντας την αρχαία ελληνική παράδοση με τον λαϊκό πολιτισμό του Πόντου.

Η πλειονότητα των επωνύμων ποντιακής καταγωγής Ελλήνων λήγουν σε -άδης και -ίδης. Τα ονόματα αυτά τα συναντάμε στην

Ιλιάδα ή στην Οδύσεια του Ομήρου. Ενδεικτικά, ο Σαββίδης αναφέρει ονόματα αρχαίων Ελλήνων που λήγουν σε -άδης και σε -ίδης, τα οποία δηλώνουν την πατρότητα του συγκεκριμένου προσώπου. Παράδειγμα:

Αιμονιάδης, ο γιος του Αίμονα
Αρκεισιάδης, ο γιος του Αρκεισίου
Ασιάδης, ο γιος του Ασίου
Ατρείδης, ο γιος του Ατρέα =
ο Αγαμέμνων και ο Μενέλαος
Λαερτιάδης, ο γιος του Λαέρτη =
ο Οδυσσεύς
Πηληιάδης ή Πηλείδης, ο υιός του Πηλέως = ο Αχιλλεύς.

Τα Ποντιακά, ή διαφορετικά το μάθημα της ποντιακής διαλέκτου διδάσκονται σε φοιτητές του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων χωρών, στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, που εδρεύει στην Κομοτηνή.

Η Ποντιακή διάλεκτος και πολιτισμός εντάσσονται σταδιακά στην ακαδημαϊκή κοινότητα και σε ξένα πανεπιστήμια μέσω ερευνητικών προγραμμάτων, διδακτορικών διατριβών και πολιτιστικών δράσεων, αν και σπάνια ως αυτοτελές τμήμα, αλλά ως μέρος σπουδών Νεοελληνικών Σπουδών ή Λαογραφίας, με παραδείγματα όπως η έρευνα για την Ποντιακή μουσική, την ιστορία της Ποντιακής Γενοκτονίας, και τη διάδοση της Ποντιακής διαλέκτου από Έλληνες ακαδημαϊκούς σε ιδρύματα του Εξωτερικού.

Κεμερίδου Βαροβάρα

λειας. Αυτή η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ξεκίνησε το 2004 ως μέρος του πρώτου Σχεδίου Δράσης για Ασφαλέστερο Διαδίκτυο, υπό την αιγίδα του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ σχεδίου SafeBorders. Στη συνέχεια υιοθετήθηκε από το δίκτυο Εθνικών Κέντρων Ενημέρωσης & Επαγρύπνησης, Insafe. Τώρα, η Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου έχει επεκταθεί πέρα από την παραδοσιακή γεωγραφική της περιοχή και γιορτάζεται σε περίπου 190 χώρες σε όλες τις ηπείρους,

φτάνοντας σε εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως.

Φέτος, η Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου πραγματοποιήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου. Για την 23η έκδοσή της, τα Κέντρα Ασφαλούς Διαδικτύου σε όλη την Ευρώπη και πέραν αυτής διοργάνωσαν εκδηλώσεις, συνέδρια και δραστηριότητες σε σχολεία, κινηματογράφους και στο διαδίκτυο για να τονίσουν τη σημασία των ασφαλών διαδικτυακών εμπειριών. Και το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου συμμετείχε

με μια σειρά από ενημερωτικές δράσεις.

Και η ελληνική κυβέρνηση είναι έτοιμη να προχωρήσει στον αποκλεισμό των ανηλίκων από τα κοινωνικά δίκτυα. Βάσει του σχεδίου της κυβέρνησης η απαγόρευση πρόσβασης στα κοινωνικά δίκτυα θα είναι καθολική για τους νέους κάτω των 15 ετών, ενώ για τους κάτω των 18 θα προβλέπονται αυστηροί περιορισμοί, όπως το μπλοκάρισμα μηνυμάτων από αγνώστους και η απαγόρευση πρόσβασης από

τα μεσάνυχτα έως τις 6 το πρωί. Επίσης θα χρησιμοποιείται το σύστημα επαλήθευσης ηλικίας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα κοινοτικά και εθνικά μέτρα θα βρείτε στις παρακάτω ιστοσελίδες:
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/el/policies/digital-services-act>
<https://www.lawspot.gr/nomikanea/prosbase-sta-mesa-koinonikes-diktuoses-mono-gia-atoma-ano-ton-16-eton-zeta-to-eurokoinoboulio/>
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/el/related-content?topic=154>

Το Καστόρι και οι οικισμοί του μέσα από τα Δημοτολόγια των Γενικών Αρχείων του Κράτους - Τμήμα Λακωνίας

Τα αρχεία και οι συλλογές των Γενικών Αρχείων του Κράτους - Τμήματος Λακωνίας προσφέρουν πλούσιες πρωτογενείς πηγές για τη διερεύνηση άγνωστων πτυχών της περιοχής του Καστορείου και των τεσσάρων (4) οικισμών του¹, Καστρίου, Σερβείκων, Παρδαλίου και Νέας Λιβεράς. Κοινωνικές δομές, πληθυσμιακές μεταβολές, επαγγέλματα και οικονομικές συνθήκες είναι πλέον αναγνώσιμες ταυτόχρονα από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Δημοτολόγια, Μητρώα Αρρένων, Συμβολαιογραφικές Πράξεις και πολλά άλλα επιτρέπουν μια σε βάθος ανάλυση που θα οδηγήσει μετά από επιμονή και επεξεργασία σε νέα ευρήματα και μελέτες.

Με το Βασιλικό Διάταγμα 280/10.11.1954 θεσμοθετείται η τήρηση και σύνταξη των Δημοτολο-

για και προς το εξωτερικό. Ταυτόχρονα φανερώνουν και το ρεύμα μετανάστευσης των κατοίκων των περιοχών αυτών προς το εξωτερικό, κυρίως την Αμερική, την Αυστραλία και τον Καναδά μέσω της ένδειξης «Τόπος Μόνιμης Κατοικίας». Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει στην περιοχή της Νέας Λιβεράς. Δεδομένα και πληροφορίες αποτυπώνουν τη μετεγκατάσταση προσφύγων από τη Λιβερά της Τραπεζούντας στη Μικρά Ασία στη περιοχή της Νέας Λιβεράς και τεκμηριώνουν την ένταξή τους στον τοπικό κοινωνικό ιστό και την μετέπειτα πορεία τους.

Η περίπτωση των Δημοτολογίων Καστορείου

Στα Δημοτολόγια Καστορείου είναι εγγεγραμμένοι σε Οικογενειακές Μερίδες όλοι οι κάτοικοι του Καστο-

ρείου στον Δήμο, τον αριθμό Μητρώου Αρρένων και ημερομηνίες συμβάντων (γάμος, αποβίωση, διαζύγιο, υιοθεσία). Στις περισσότερες των περιπτώσεων στον σύζυγο το σύνολο των παραπάνω στοιχείων είναι συμπληρωμένα. Στις συζύγους δεν αναφέρεται το μητρώνυμο και αρκετές φορές ως πατρώνυμο καταγράφεται το όνομα του συζύγου. Υπάρχουν και εγγραφές εξαιρέτες με καταγεγραμμένο ένα μόνο άτομο άνδρα ή γυναίκα, καθώς και ελλειπτικές με επώνυμο και όνομα ή ακόμα μόνο επώνυμο και κανένα άλλο στοιχείο. Παρόλα αυτά είναι ένα αρχείο το οποίο δίνει συγκεκριμένα και επίσημα στοιχεία, τόσο παλαιότερα αλλά και κάπως νεότερα. Στις πρώτες 154 Οικογενειακές Μερίδες², με βάση το παλαιότερο έτος γέννησης των καταγεγραμμένων

το 1875 συναντούμε τα εξής επώνυμα και ονόματα, αναφέροντας σε κάθε εγγραφή τον αριθμό οικογενειακής μερίδας και τις συζύγους⁴. Όπου δεν αναγράφονται στοιχεία, αυτά λανθάνουν στο βιβλίο του Δημοτολογίου:

1. Λιναρδάκης Σαρ. Χαράλαμπος (1838)⁵ Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Θεοφιλάκη Γ. Αναστασία, Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [389]⁶.
2. Διπλάρης Αγγ. Κωνσταντίνος (1842) Καστόρι, κτηματίας, με τη σύζυγό του Θεοφιλοπούλου Π. Αικατερίνη (1873), κάτοικοι Καστορείου [177].
3. Τομπρόπουλος Ιω. Παναγιώτης (1844) Καστόρι, εργάτης, με τη σύζυγό του Κουτρομπή Κ. Αναστασία (1864) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [694].
4. Χρηστάκης Γ. Περικλής (1846), Καστόρι, φωτογράφος, με τη σύζυγό του Βύνιου Π. Αικατερίνη (1861) Γεωργίτσι, κάτοικοι Καστορείου [717].
5. Σκαρλατίνης Ν. Κωνσταντίνος (1846) Καστόρι, με τη σύζυγό του Σκαρλατίνη Ευγενία (1866) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [849].
6. Λαμπράκης Θεοδ. Χρήστος (1848) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Λαγού Χρηστούλα (1870) Κονιδίτσα, κάτοικοι Καστορείου [368].

γίων. Στα Δημοτολόγια του Καστορείου² οι 931 αριθμημένες Οικογενειακές Μερίδες φέρνουν στο φως τις πρώτες καταγεγραμμένες οικογένειες και επαγγέλματα που άλλα χάθηκαν και άλλα επιβιώνουν μέχρι σήμερα. Δείχνουν μετακινήσεις πληθυσμού τόσο από γεινιάζουσες περιοχές όσο και από ολόκληρο το νομό Λακωνίας, τους συνορεύοντες με αυτόν νομούς και άλλους ανά την Ελλάδα, αλλά και μετακινήσεις από

ρείου και των συνοικισμών του. Στην καθεμιά Οικογενειακή Μερίδα καταγράφεται ο αριθμός οικογενειακής μερίδας, το επώνυμο, το όνομα, το πατρώνυμο και μητρώνυμο του αρχηγού της οικογένειας, το έτος και ο τόπος γέννησής του, ο τόπος μόνιμης κατοικίας, το επάγγελμα και το θρήσκευμα του. Στην ίδια συνεχόμενη σειρά στην αντίκρου δεξιά σελίδα περιλαμβάνονται πληροφορίες που αφορούν τον τρόπο κτήσεως ιθαγέ-

δημοτών, δηλαδή το 1838 και έως

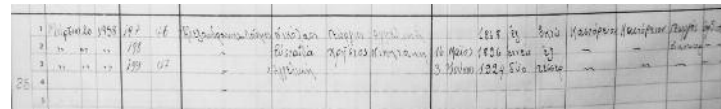
Αριθμ. Μερίδας	Όνομα Οικογεν. Μερίδας	Όνομα Οικογεν. Αρχηγού	Όνομα Οικογεν. Αρχηγού	Όνομα Οικογεν. Αρχηγού	Όνομα Οικογεν. Αρχηγού	Όνομα Οικογεν. Αρχηγού	Όνομα Οικογεν. Αρχηγού	Όνομα Οικογεν. Αρχηγού	Όνομα Οικογεν. Αρχηγού	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ		ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ		Τόπος γέννησης	Κατάσταση	
										Αρ. Μερ. Οικογ.	Όνομα Οικογ. Αρχηγού	Αρ. Μερ. Οικογ.	Όνομα Οικογ. Αρχηγού			
1	Λιναρδάκης Σαρ.	Χαράλαμπος	Καστόρι	1838	1875	Καστόρι	1838	1875	Καστόρι	1838	1875	Καστόρι	1838	1875	Καστόρι	1838
2	Διπλάρης Αγγ.	Κωνσταντίνος	Καστόρι	1842	1873	Καστόρι	1842	1873	Καστόρι	1842	1873	Καστόρι	1842	1873	Καστόρι	1842
3	Τομπρόπουλος Ιω.	Παναγιώτης	Καστόρι	1844	1864	Καστόρι	1844	1864	Καστόρι	1844	1864	Καστόρι	1844	1864	Καστόρι	1844
4	Χρηστάκης Γ.	Περικλής	Καστόρι	1846	1861	Καστόρι	1846	1861	Καστόρι	1846	1861	Καστόρι	1846	1861	Καστόρι	1846
5	Σκαρλατίνης Ν.	Κωνσταντίνος	Καστόρι	1846	1866	Καστόρι	1846	1866	Καστόρι	1846	1866	Καστόρι	1846	1866	Καστόρι	1846
6	Λαμπράκης Θεοδ.	Χρήστος	Καστόρι	1848	1870	Καστόρι	1848	1870	Καστόρι	1848	1870	Καστόρι	1848	1870	Καστόρι	1848

1. Στις 21-03-1835 συστάται ο Δήμος Καστορίου Λακωνίας με έδρα του τον οικισμό Καστανιά και με τους οικισμούς Καστρί, Σερβείκα, Ντεμίρι Μπολανείκα, Μοσχινείκα και Καΐτσα. Οι οικισμοί Καΐτσα και Ντεμίου καταργούνται με το ΦΕΚ 32 Α/8.12.1845. Το 1879 με το ΦΕΚ 50 Α /25.7.1879 προσαρτάται στο Δήμο Καστορίου ο οικισμός Μονής Καστορίου, ο οποίος και καταργείται με το ΦΕΚ 28 Α /8.12.1908
 Το 1909 με το ΦΕΚ 282 Α/04.12.1909 ο Δήμος Καστορίου Λακωνίας αποσπάστηκε από το νομό Λακεδαίμονος και υπάγεται στο νομό Λακωνίας.
 Ο οικισμός Καστανιά ορίζεται ως έδρα της Κοινότητας Καστανιάς με το ΦΕΚ 261 Α/ 31.08.1912 και οικισμοί της Κοινότητας είναι τα Μοσχινείκα, τα Μπολανείκα, το Παρδάλι, τα Σερβείκα και το Καστρί τα Μοσχινείκα και στις 18.12.1920 αναγνωρίζεται και προσαρτάται στη Κοινότητα ο οικισμός Μοσχοβιτέικα.
 Το 1921 με το ΦΕΚ 56Β / 05.06.1921 ο οικισμός Καστανιάς μετονομάζεται σε Καστόρειον και η Κοινότητα σε Κοινότητα Καστορείου.
 Στις 16.05.1928 αναγνωρίζεται ο οικισμός Νέας Λιβεράς και προσαρτάται στην Κοινότητα Καστορείου.
 Στις 16.10.1940 καταργούνται οι οικισμοί Μοσχινείκα και Μοσχοβιτέικα και στις 07.04.1951 καταργείται και ο οικισμός Μπολανείκα.
 Στις 14.03.1971 καταργούνται η Νέα Λιβερά και τα Σερβείκα ως οικισμοί της Κοινότητας και προσαρτώνται στον οικισμό Καστρί.
 Το 1997 με το ΦΕΚ 244 Α/ 04.12.1997 ο οικισμός Καστόρειο αποσπάται από την Κοινότητα Καστορείου και ορίζεται ως έδρα του Δήμου Πελλάνας και ταυτόχρονα καταργείται η Κοινότητα Καστορείου Λακωνίας και ο οικισμός Καστρίου προσαρτάται επίσης στο Δήμο Πελλάνας. <https://www.eetaa.gr/eetaa/metaboles/>

2. ΔΙΟΙΚ.8.4. Αρχείο Νομαρχίας Λακωνίας
 3. Οι υπόλοιπες Οικογενειακές Μερίδες είναι στη διάθεση του ερευνητικού κοινού, τόσο σε φυσική όσο και ψηφιακή μορφή στο Αναγνωστήριο των ΓΑΚ - Τμήμα Λακωνίας.
 4. Στην ηλεκτρονική βάση δεν καταγράφθηκαν στοιχεία των τέκνων τους. Στο άρθρο ενσωματώνονται όμως πληροφορίες που αφορούν το επάγγελμα και τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους.
 5. Ο αριθμός στην παρένθεση αναφέρεται στο έτος γέννησης του ή της συζύγου και στη συνέχεια καταγράφεται ο τόπος γέννησης
 6. Ο αριθμός στις αγκύλες αναφέρεται στον αριθμό Οικογενειακής Μερίδας.

στόρι, κάτοικοι Καστορείου [415].
 56. Παρασκευόπουλος Θεμ. Κωνσταντίνος (1864) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Σπυριδάκη Σπ. Αγγελική (1883) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [559].
 57. Πατσιλίβας Γ. Ιωάννης (1864) Παρδάλι, γεωργός, με τη σύζυγό του Αλεξάκου Δ. Μαρία (1866) Παρδάλι, κάτοικοι Παρδαλίου [566].
 58. Σαραντόπουλος Ευαγ. Ιωάννης (1864) Καστόρι, με τη σύζυγό του Μπολάνη Παναγιώτα, κάτοικοι Καστορείου (οικ. μερίδα 610).
 59. Αμανατίδης Σαβ. Ιωάννης (1865) Λιβερά Τραπεζούντας, κασιπερωτής, με τη σύζυγό του Αμανατίδη Σοφία (1883) Λιβερά Τραπεζούντας, κάτοικοι Νέας Λιβεράς [55].
 60. Κλώνης Ιω. Ιωάννης (1865) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Ρουμελιώτη Ιωάννα (1866) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [268].
 61. Νικητάκης Πετ. Παναγιώτης (1865) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Μπασκουρέλου Αθ. Γεωργία (1871) Καστρί, κάτοικοι Καστορείου [481].
 62. Ξιάρχος Ιω. Δημήτριος (1865) Καστόρι, εργάτης, με τη σύζυγό του Λάμπου Δ. Παναγιώτα (1871), κάτοικοι Καστορείου [501].
 63. Αδραχιάς Γ. Δημήτριος (1866) Καστόρι, κουρέυς, με τη σύζυγό του Δήμου Δ. Γιαννούλα (1875) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [8].
 64. Αλεξανδράκης Γ. Αλέξιος (1866) Καστόρι, κτηματίας, με την πρώτη σύζυγό του Μπασκουρέλου Αθ. Ειρήνη (1884) Καστόρι και αργότερα με τη δεύτερη σύζυγό του Μπελίτσου Δ. Αικατερίνη (1888) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [33].
 65. Ερμήλιος Ιω. Αθανάσιος (1866) Σελλασία, υποδηματοποιός με τη σύζυγό του Κονταξοπούλου Λ. Ιωάννα (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [185].
 66. Καλλιάνης Ευστ. Ιωάννης (1866) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Μαρία¹⁰ (1874) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [231].
 67. Λεοναρδόπουλος Π. Χρήστος (1866) Καστόρι, ιατρός, με τη σύζυγό του Μπένου Χρ. Μαρία (1880) Κολλίνες, κάτοικοι Καστορείου [378].
 68. Λιναρδάκης Κωνσταντίνος, Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Οικονομάκη Β. Γεωργία (1866) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [399].
 69. Παναγιωτόπουλος Ιω. Ηλίας (1866) Καστόρι, εργάτης, με τη σύζυγό του Καλογεράκη Δ. Αγγελική (1880) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [535].
 70. Πουλάκος Ν. Σπυρίδων (1866) Καστόρι, συμβολαιογράφος, με τη σύζυγό του Σκαρλατίνη Γ. Θεανώ (1881) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [583].
 71. Χαρόπουλος Αν. Χρήστος (1866) Σερβέικα, γεωργός με τη σύζυγό του Λαμπράκη Δ. Κωνσταντίνα (1876) Κονιδίτσα, κάτοικοι Σερβέικων [707].
 72. Ψυχόπαιδας Ιω. Νικόλαος, Παρδάλι, γεωργός, με τη σύζυγό του Κοντογιαννάκου Αθ. Αναστασία (1866) Πελλάνα, κάτοικοι Παρδαλίου [722].
 73. Ψυχόπαιδας Γ. Παναγιώτης, Παρδάλι, γεωργός με τη σύζυγό του Θεοφιλοπούλου Β. Ευγενία (1866) Παρδάλι, κάτοικοι Παρδαλίου [726].
 74. Αλειφέρης Δ. Γεώργιος (1867) Καστόρι, κτηματίας, με τη σύζυγό του Αρκουδήλου Ελένη (1880) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [37].
 75. Αλειφέρης Δ. Ευστράτιος (1867) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Διπλάρη Χρ. Παναγιώτα (1879) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [38].
 76. Γιαννίτσας Γ. Ιωάννης (1867) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Ρεξίνη Ευστ. Γαρυφαλιά (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [132].
 77. Ζούζουλας Πετ. Παναγιώτης (1867) Καστόρι, κτηματίας με τη σύζυγό του Καλαβρυτινού Ηλ. Χρυσούλα (1884) Περιβόλια, κάτοικοι Καστορείου [191].
 78. Κουτρομπής Π. Δημήτριος (1867) Καστόρι, υλοτόμος, με τη σύζυγό του Μερκεούλια Π. Αγγελική του Παναγιώτη (1887) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [291].
 79. Κουτρομπής Π. Ιωάννης (1867) Καστόρι, ποιμήν με την πρώτη σύζυγό του Αγριακονίτη Γ. Παναγιώτα (1869) Περιβόλια και την δεύτερη σύζυγό του Άννα Ν. Λαμποδημτροπούλου (1871) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [303, 304].
 80. Λάπτας Γ. Διονύσιος (1867) Καστόρι, κτηματίας, με τη σύζυγό του Αλειφέρη Χρ. Παναγιώτα (1884)

Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [374].
 81. Μερκεούλιας Β. Νικόλαος (1867) Παρδάλι, γεωργός, με τη σύζυγό του Στρατηγοπούλου Γ. Μαρία (1873) Παρδάλι, κάτοικοι Παρδαλίου [429].
 82. Μιχαλόπουλος Ηλ. Γεώργιος (1867) Παρδάλι γεωργός, με τη σύζυγό του Μερκεούλια Γ. Μαρία (1871) Παρδάλι, κάτοικοι Παρδαλίου [430].
 83. Ρεξίνης Ευστ. Νικόλαος (1867) Καστόρι, ποιμήν, με τη σύζυγό του Καλλιάνη Ν. Αγγελική (1886) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [589].
 84. Χαρίτος Δ. Ιωάννης (1867) Καστόρι, κτηματίας, με τη σύζυγό του Βαλιώτη Ιω. Χριστούλα¹¹ (1875) Βορδόνια, κάτοικοι Καστορείου [706].
 85. Λαμπράκης Χρ. Πανάγος (1867) Καστόρι, με τη σύζυγό του Λάπτα Ν. Δέσποινα, Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [826].
 86. Αγγελόπουλος Αγγ. Ιωάννης (1868) Καστόρι, κτηματίας με τη σύζυγό του Συκαρά Αν. Αικατερίνη (1883) Καστρί, κάτοικοι Καστορείου [6].
 87. Αλεξανδράκης - Λούμος¹² Γ. Νικόλαος (1868) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Νικητάκη Χρ. Ευσταθία (1896), Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [35].
 88. Βαρλαβέζης Ν. Σωτήριος (1868) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Σκαρλατίνη Δ. Παναγιώτα (1871) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [75].
 89. Γεώργαρης Γ. Δημήτριος (1868) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Χρηστάκη Β. Τασία (1890) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [149].
 90. Οικονομόπουλος Γ. Βασίλειος (1868) Καστόρι, εργάτης, με τη σύζυγό του Φουντά Π. Ιωάννα (1871) Σερβέικα, κάτοικοι Καστορείου [512].
 91. Πάντος Ιω. Αλέξιος (1868) Καστόρι, ξυλουργός, με τη σύζυγό του Κουρούπη Χρ. Χαρίκλεια (1894) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [554].
 92. Σκαρλατίνης Γ. Δημήτριος (1868) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Παρασκευοπούλου Γ. Παναγιώτα (1874) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [615].
 93. Σκαρλατίνης Γ. Δημήτριος (1868) Καστόρι, κτηματίας, με τη σύζυγό του Διπλάρη Κ. Καλλιρρόη (1875) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [617].
 94. Σκαφιδάς¹³ Κ. Σταύρος (1868) Καστόρι, ποιμήν, με τη σύζυγό του Θωμά Ν. Αικατερίνη (1888) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [618].
 95. Ανδριανόπουλος Αθ. Νικόλαος (1869) Καστόρι, ράπτης, με τη σύζυγό του Αργυράκη Π. Γεωργία (1870) Περιβόλια, κάτοικοι Καστορείου [63].
 96. Διπλάρης Π. Δημήτριος (1869) Καστόρι, αρτοποιός, με τη σύζυγό του Μιχαήλ Στ. Ειρήνη (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [181].
 97. Κραμποβίτης Δ. Κωνσταντίνος (1869) Καστόρι, παντοπώλης με τη σύζυγό του Αρφάνη Ν. Νικολέττα (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [322].
 98. Μαλλιαρός Δ. Παναγιώτης (1869) Καστόρι, πεταλωτής, με τη σύζυγό του Κραμποβίτη Ν. Αθανασία (1879) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [400].
 99. Μερκεούλιας Γ. Ιωάννης (1869) Παρδάλι, γεωργός, με τη σύζυγό του Κεφαλά Δ. Παναγιώτα (1880) Καστόρι, κάτοικοι Καστο-

ρείου [423].
 100. Μουτής Ν. Σωτήριος (1869) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Λαμπή Αθ. Πολυάνθη (1883) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [458].
 101. Παπαθεοφιλόπουλος Αν. Χρήστος (1869) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Γκουζούλη Ν. Παναγιώτα (1876) Γεωργίτσι, κάτοικοι Καστορείου [542].
 102. Σαραντάκης Π. Γεώργιος (1869) Καστρί, γεωργός, με τη σύζυγό του Χίου Ιω. Βασιλική (1871) Καστρί, κάτοικοι Καστορείου [611].
 103. Σκιαδάς Π. Ηλίας (1869) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Αϊβαλή Αθ. Χαρίκλεια (1890) Καστρί, κάτοικοι Καστορείου [635].
 104. Τζωρτζάκης Κ. Παναγιώτης (1869) Καστόρι, ιατρός, με τη σύ-

10. Δεν καταγράφεται το επώνυμο της σύζυγου

11. Το όνομα συναντάται και ως Χρυστούλα ή Χρυσούλα

12. Περίπτωση διπλού επωνύμου, η οποία βοηθά πάρα πολύ σε γενεαλογικές έρευνες, καθώς είναι επίσημη δημόσια καταγραφή.

13. Το επώνυμο "ΣΚΑΦΙΔΑΣ" το συναντάμε και στο Δημοτολόγιο Κούνου Λακωνίας

- ζυγό του Βαρβιτσιώτη Ν. Μαρία (1878) Σκούρα, κάτοικοι Καστορείου [692].
105. Χαραλαμπίκος Δ. Χαράλαμπος (1869) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Παπαδοπούλου Γ. Γαρυφαλλιά (1870) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [703].
106. Κουτρομπής Π. Δημήτριος (1870) Καστόρι, γεωργός, με την πρώτη σύζυγό του Αλειφέρνη Π. Παναγιώτα και τη δεύτερη σύζυγό του Οικονόμου Βασιλική (1884) Βορδόνια, κάτοικοι Καστορείου [301].
107. Λαγανάς Π. Χρήστος (1870) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Γκουζούλη Αφροδίτη (1871) Γεωργίτσι, κάτοικοι Καστορείου [343].
108. Λαμπής Αθ. Κωνσταντίνος (1870) Καστόρι, γεωργός, με την πρώτη σύζυγό του Κρομμύδα Ιω. Βασιλική και τη δεύτερη σύζυγό του Βουρδούση Π. Ευγενία (1893) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [356].
109. Λαμπράκης Θ. Νικόλαος (1870) Καστόρι, παντοπώλης, με τη σύζυγό του Μανιάτη Ιω. Παναγιώτα (1885) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [369].
110. Μερκεκούλιας Β. Παναγιώτης (1870) Καστόρι, καφεπώλης, με τη σύζυγό του Γεώργαρη Γ. Ουρανία (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [422].
111. Μυριτίδης Θ. Γεώργιος (1870) Λιβερά Τραπεζούντας, γεωργός, με τη σύζυγό του Τουρνά Γ. Δέσποινα (1881) Λιβερά Τραπεζούντας, κάτοικοι Νέας Λιβεράς [442].
112. Μουτίης Γ. Παναγιώτης (1870) Καστόρι, ποιμήν, με τη σύζυγό του Χαρίκλεια (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [444].
113. Μουσιτάκης Β. Νικόλαος (1870) Καστόρι, κτηματίας, με τη σύζυγό του Λάμπου Χρ. Αγγελική, Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [466].
114. Ρεξίνης Ευστρ. Σάββας (1870) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Κραμποβίτη Ηλ. Παναγιώτα (1884) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [591].
115. Ρουμελιώτης Ιω. Νικόλαος (1870) Καστόρι, ποιμήν, με τη σύζυγό του Κουμούτσου Δ. Χρυσάνθη (1886) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [597].
116. Ρουμελιώτης Αθ. Ιωάννης (1870) Καστόρι, κτίστης, με τη σύζυγό του Λαμποδημητροπούλου Ν. Δέσποινα (1875) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [601].
117. Αγγελόπουλος Δ. Ιωάννης (1871) Καστόρι, με τη σύζυγό του Λιναρδάκη Χαρ. Βασιλική (1881) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [2].
118. Γεώργαρης Ιω. Σάββας (1871) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Μπελίτσου Δ. Παναγιώτα, Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [147].
119. Θεοδωρακόπουλος Γ. Χρήστος (1876) Καστόρι, με τη σύζυγό του Βαλιώτη Σπ. Δάφνη (1871) Βορδόνια, κάτοικοι Καστορείου [210].
120. Καλλιάνης Δ. Κωνσταντίνος (1871) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Πετρόγιαννη Γ. Σταυρούλα (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [227].
121. Κουτρομπής Χαρ. Δημήτριος, Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό Άννα Ν. Λαμποδημητροπούλου του Νικολάου (1871) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [302].
122. Λαγανάς Χρ. Ηλίας (1871) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Θεοφιλοπούλου Ιω. Πολυξένη (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [339].
123. Λούβης Ευστ. Ιωάννης (1871), συνταξιούχος δημοδιδάσκαλος, με τη σύζυγό του Αλεξανδροπούλου Λ. Ασπασία του Λεωνίδα (1883) Βουρλιάς (Σελλασία), κάτοικοι Καστορείου [397].
124. Μαραπάς Γ. Δημήτριος (1871) Λιβερά Τραπεζούντας, εργάτης, με τη σύζυγό του Σανταλίδου Απ. Ελισσάβη (1886) Λιβερά Τραπεζούντας, κάτοικοι Νέας Λιβεράς [410].
125. Μελάς Ευαγ. Δημήτριος (1871) Καστόρι, έμπορος, με τη σύζυγό του Παχύγιαννη Θεοφ. Κανέλλα (1881) Βορδόνια, κάτοικοι Καστορείου [411].
126. Πάντος Π. Γεώργιος (1879) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Ανδριανοπούλου Αθ. Ευγενία (1871) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [521].
127. Παπαθεοφιλόπουλος Γ. Σπυρίδων, Σερβείκα, γεωργός, με τη σύζυγό του Λαμπίρη Θ. Αναστασία (1871) Σερβείκα, κάτοικοι Σερβείκων [548].
128. Τσάκωνας Γ. Ιωάννης (1871) Σερβείκα, ποιμήν, με τη σύζυγό του Γενοβέζου Σπ. Δέσποινα (1878) Καστόρι, κάτοικοι Σερβείκων [664].
129. Θωμάς Ιω. Κωνσταντίνος (1872) Καστόρι, ποιμήν, με την πρώτη σύζυγό του Κραμποβίτη Χρ. Αικατερίνη και τη δεύτερη σύζυγό του Αλαφόγιαννη Β. Παναγιώτα (1890) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [203].
130. Κακαφλίκας Ιω. Νικόλαος (1872) Καστόρι, κρεοπώλης, με τη σύζυγό του Ρέμπελου Γ. Παναγιώτα (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [216].
131. Κουσουλιδής Ιω. Παναγιώτης (1872) στη Λιβερά Τραπεζούντας, ιερέυς, με τη σύζυγό του Συμεωνίδη Ιω. Σοφία (1879) Λιβερά Τραπεζούντας, κάτοικοι Νέας Λιβεράς [313].
132. Κραμποβίτης Γ. Ηλίας (1872) Καστόρι, γεωργός, με την πρώτη σύζυγό του Λιάκουρη Ιω. Σταυρούλα και τη δεύτερη σύζυγό του Πέτρου Ν. Ελένη (1900) Κολλίνες, κάτοικοι Καστορείου [321].
133. Κρομμύδας Ιω. Δημήτριος (1872) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Λάμπου Ν. Αγγελική (1889) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [325].
134. Νικιτάκης Ν. Δημήτριος (1872) Καστόρι, παντοπώλης, με την πρώτη σύζυγό του Δημάκη Ηλ. Μαρία (1882) Λογκανίκος και τη δεύτερη σύζυγό του Οικονομάκη Ιω. Αικατερίνη Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [485].
135. Παπαδόπουλος Γ. Δημήτριος (1872) Καστόρι, ποιμήν, με τη σύζυγό του Κάτσια Ιω. Γεωργία (1886) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [530].
136. Σκρεπέτης Ν. Θεμιστοκλής (1872) Παρδάλι, γεωργός, με τη σύζυγό του Περδίκη Ιω. Αναστασία (1881) Παρδάλι, κάτοικοι Παρδαλίου [636].
137. Χίος Ιω. Παναγιώτης (1872) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Πάντου Π. Άννα (1873) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [711].
138. Βουρδούσης Ν. Ιωάννης (1873) Καστόρι, ποιμήν, με τη σύζυγό του Γερμανού Βασιλική (1891) Σερβείκα, κάτοικοι Καστορείου [92].
139. Λαγανάς Χρ. Γεώργιος (1873) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Νικολοπούλου Γ. Ιωάννα (1886) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [341].
140. Μπελίτσος Δ. Χρήστος (1873) Καστόρι, παντοπώλης, με τη σύζυγό του Λούβη Ν. Ελένη (1886) Βορδόνια, κάτοικοι Καστορείου [473].
141. Τζιαμούρης Ιω. Δημήτριος (1874) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Καλλιάνη Δ. Αγγελική (1881) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [691].
142. Σπυρόπουλος Γ. Σταμάτιος (1874) στο Καστόρι, ράπτης, με τη σύζυγό του Μέλίου Γ. Αναστασία (1881) Αλαγονία, κάτοικοι Καστορείου [652].
143. Ζήτης Αθ. Παναγιώτης (1874) Αλευρού, ιατρός συνταξιούχος, με τη σύζυγό του Καλλιάνη Ιω. Αθηνά (1908) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [201].
144. Λιναρδάκης Χαρ. Μιλτιάδης (1874) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Παπαδοπούλου Γ. Ευανθία, κάτοικοι Καστορείου [390].
145. Μαραπάς Γ. Παναγιώτης (1874) Λιβερά Τραπεζούντας, εργάτης, με τη σύζυγό του Λιαπέδου Κ. Αντωνία (1907) Σερβείκα, κάτοικοι Νέας Λιβεράς [407].
146. Μουτίης Ν. Δημήτριος (1874) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Κορτζή Ιω. Μαρία (1880) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [457].
147. Παπαδόπουλος Γ. Ιωάννης (1874) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Αλεξανδράκη Γ. Παναγιώτα (1881) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [528].
148. Παπαθεοφιλόπουλος Δ. Παναγιώτης (1874) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Κοντολιά Π. Νικολέττα (1874) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [545].
149. Τσιπούρας Ηλ. Χρήστος (1875) Καστόρι, κρεοπώλης, με τη σύζυγό του Κολύβα Παρ. Πολυξένη (1874) Σελλασία, κάτοικοι Καστορείου [695].
150. Αλειφέρνης Δ. Κωνσταντίνος (1875) Καστόρι, ποιμήν με την πρώτη σύζυγό του Χρυσοφίτη Αρ. Καλλιόπη (1875) Καστόρι και τη δεύτερη σύζυγό του Κολλιανάτη Γ. Βασιλική (1897) Σερβείκα, κάτοικοι Καστορείου [49].
151. Μερκεκούλιας Β. Ηλίας (1875) Παρδάλι, γεωργός, με τη σύζυγό του Κόκορη Π. Τριαντάφυλλη (1881) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [428].
152. Παρασκευόπουλος Γ. Ιωάννης (1875) Καστόρι, γεωργός, με την πρώτη σύζυγό του Γεωργακούλια Κ. Αικατερίνη (1887) Καστόρι και τη δεύτερη σύζυγό του Ξυδιά Δ. Αικατερίνη (1901) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [558].
153. Σπανός Γ. Κωνσταντίνος (1875) Βλαχοκερασιά, ποιμήν, με τη σύζυγό του Κολλιανάτη Γ. Μαρίζη (1900) Σερβείκα, κάτοικοι Σερβείκων [624].
154. Σταυρόπουλος Γ. Κωνσταντίνος (1875) Καστόρι, γεωργός, με τη σύζυγό του Κουρούπη Χ. Θεοδώρα (1876) Καστόρι, κάτοικοι Καστορείου [633].

(Η συνέχεια στο επόμενο τεύχος)

Καποδίστριας ως ενσαρκωτής του πολιτικού πολιτισμού

Δύο είναι οι μεγάλες παρακαταθήκες της πόλης του Ναυπλίου στο νεότερο ελληνικό κράτος, και οι δύο αυτές παρακαταθήκες ανήκουν στη σφαίρα του πνευματικού πολιτισμού. Συγκεκριμένα αυτές είναι, ο πολιτισμός ψυχής του Ιωάννη Καποδίστρια, που ένα μεγάλο μέρος αυτού το κατέθεσε στο έθνος από την πόλη του Ναυπλίου. Η δεύτερη παρακαταθήκη είναι το «όχι δεν υπογράφω», η γενναία αυτή απάντηση των δικαστών Γ. Τερτσέτη και Α. Πολυζωΐδη κάτω από την απειλή των όπλων σχετικά με την καταδίκη εις θάνατον του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Η στάση αυτή ανέδειξε νομικό πολιτισμό εφ' όσον αποφασιστικός παράγοντας και αρμόδιος κριτής είναι η ελεύθερη συνείδηση των δύο αυτών ανθρώπων. Τέτοια αρμοδιότητα ούτε ο νομοθέτης έχει, ούτε το κράτος, ούτε το κόμμα, ούτε η πλειοψηφία. Και μας διδάσκουν ότι η ελευθερία της συνείδησης δεν πρέπει να θίγεται από καμιά σκοπιμότητα. Αναρωτιόμαστε πόσες φορές ο δικαστής σπκώνει το δικό του σταυρό; Αλλά τότε και μόνο τότε είναι δικαστής. Και δικαστής είναι εκείνος που έχει τη δύναμη να στενοχωρήσει κυβερνήσεις, όχλους και Τύπο και να πει σιωπή.

Στο πρόσωπο του Ιωάννη Καποδίστρια ενσαρκώνεται ο πολιτικός πολιτισμός, γιατί η πολιτική του στόχευε στην άνοδο του ατόμου και της κοινωνίας.

«...ελπίζω ότι όσοι εξ υμών συμμετάσχουν εις την κυβέρνηση θέλουν γνωρίσει ότι δεν είναι δυνατόν να λαμβάνουν μισθούς αναλόγους με τον βαθμόν του υψηλού υπουργήματός των και με τας εκδουλεύσεις των αλλά ότι οι μισθοί ούτοι πρέπει να αναλογούν ακριβώς με τα χρηματικά μέσα, τα οποία

έχει η κυβέρνηση εις την εξουσίαν τους. Τα αξιώματα είναι τιμητικά και ο αναμειγνυόμενος στην πολιτείαν δεν κάνει εμπορικήν επιχείρησιν... Θα συνεχίσω εκπληρών πάντοτε το χρέος μου ουδόλως φροντίζων περί του εαυτού μου και ας γίνει ό,τι γίνει». «Περιορίσα τα έξοδα δια εμέ και τον υπηρέτην μου μόνον εις 60 φράγκα τον μήνα και όλον τον υπόλοιπον μισθόν μου τον διαθέτω δια την Ελλάδα».

Ένα από τα πολλά σπάνια χαρίσματα του μεγάλου Έλληνα διπλωμάτη είναι ότι γνώριζε πότε έπρεπε να απαντήσει με ένα μεγάλο «όχι» και πότε με ένα αποφασιστικό «ναι». Δεν δίστασε να απαντήσει κατηγορηματικά «όχι» στον Γάλλο στρατηγό Καίσαρα Μπερλιέ για τη θέση του εισηγητή στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Είπε, όμως «ναι», όταν ο κόμης Ρωμαντζώφ του ζήτησε να αναχωρήσει για την Ρωσία, όπου διορίστηκε στο Υπουργείο Εξωτερικών, γιατί πίστευε ότι «μόνη η Ρωσία είχε την δύναμιν και την θέλπισιν να βελτιώσει βαθμυδόν την τύχην των Ελλήνων». Την 1η Αυγούστου 1811 διοριζόταν στη ρωσική πρεσβεία της Βιέννης ως ακόλουθος. Το πρώτο διπλωματικό υπόμνημά του –«Περί της καταστάσεως της Ελλάδος και των Ιλλυρικών επαρχιών» - έκανε εντύπωση στον Ρώσο πρέσβη και το έστειλε στον Τσάρο Αλέξανδρο με εξαιρετικά επαινετικά σχόλια. Το τελευταίο κεφάλαιο αυτού του υπομνήματος ήταν: «Τι πρέπει να κάνει η Ρωσία για να διατηρήσει την ευεργετική της προστασία στους Έλληνες».

10 Σεπτεμβρίου 1814, γράφει στον πατέρα του στην Κέρκυρα. «Οι ελβετικές υποθέσεις τελείωσαν... Η Δίαίτα ψήφισε επιτέλους το ομοσπονδιακόν Σύνταγμα... Αν δυνηθούν εις

το μέλλον να είναι ευτυχείς και να απολαύσουν την ανεξαρτησία τους θα είπω ότι δεν έχασα τον καιρόν μου και το έργον μου» Από το 1814 ως το 1822, ως Υπουργός των Εξωτερικών της Ρωσίας, υπήρξε από τις πιο εξέχουσες διπλωματικές προσωπικότητες στο διεθνή χώρο. Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου της Βιέννης ίδρυσε την περίφημη «Φιλόμυσο Εταιρία» με μέλη πλούσιους Έλληνες του απόδημου Ελληνισμού και επιφανείς Ευρωπαίους Φιλλέλληνες. «... για να μαζώνονται όβολα, να σπουδάσουν τα Ελληνόπουλα. Αυτά που ο Κόντες πάσκιζε να μπαίνουν στα καλύτερα σχολεία και τα ονόμαζε «θετούς γιους του». Ούλοι, βασιλιάδες, πρίγκιπες, πριγκίπισσες, 'πιχειρηματίες, τραπεζίτες δώκανε όβολα σε κείονα το ταμείο. Και μαζωχτήκανε, σου λέει, τζόγια μου, άκου, να σου φύγει το τσερβέλο, 35.000 δουκάτα, που μισά πήγανε στην Αθήνα για τα σχολεία και για τσι αρχαιότητες και τ' άλλα μισά στο Πήλιο για τη Νόβα Σκουόλα τση Ζαγοράς». Το 1816 ανέλαβε επισήμως τα καθήκοντά του ως Υπουργός των Εξωτερικών της Ρωσίας. Τον Οκτώβριο του 1818 υπέβαλε στην ολομέλεια του Συνεδρίου του Άαχεν βαρυσήμαντο υπόμνημα «ως προσχέδιον δια μίαν πανευρωπαϊκήν συνεργασίαν». Η καθιέρωση ενός «υπρεθνικού Οργανισμού» μπορούσε να εγγυηθεί την ειρήνη και την ευρωπαϊκή ενότητα με παραχώρηση σε όλους τους λαούς συντάγματος και συνταγματικών ελευθεριών. Ο Καποδίστριας είναι ο πρώτος Ευρωπαίος διπλωμάτης που σκόρπισε το μήνυμα της «Ενωμένης Ευρώπης». Τον Ιούνιο του 1822 έδωσε μια τελευταία μάχη να πείσει τον Τσάρο να αναλάβει υπό την προστασία του τον Αγώνα

των Ελλήνων, χωρίς όμως αποτέλεσμα, γιατί ο Τσάρος φοβόταν την αντίδραση της Αγγλίας. Τον Αύγουστο 1822 έφυγε από την Αγία Πετρούπολη και εγκαταστάθηκε στη Γενεύη. Εδώ, με τη συμπαράσταση των ισχυρών και αληθινών φίλων της πατρίδας του και κυρίως του μεγαλοτραπεζίτη Ιωάννη Εϋνάρδου άρχισε τους πατριωτικούς του αγώνες. Το κωδικό του όνομα στη Φιλική Εταιρία ήταν «ευεργετικός». Αγωνιζόταν να πείσει όλους ότι οι Έλληνες δεν ήταν ταραξίες και τρομοκράτες. «Ένα Έθνος ολόκληρο είναι που θέλει αναγνώριση και ανεξαρτησία». Τον Μάρτιο του 1827, η Τρίτη των Ελλήνων Εθνοσυνέλευση εξέλεξε τον Καποδίστρια ως πρώτο Κυβερνήτη του Ελληνικού Κράτους. Και τότε είπε το γενναίο και μοιραίο «ΝΑΙ». «Μετά χαράς αποδέχομαι... Είμαι έτοιμος να προσφέρω και την τελευταίαν ρανίδα του αίματός μου αρκεί αυτή να συντελέσει εις την πραγμάτωσιν των δύο μεγάλων σκοπών της ζωής μου: την μόρφωσιν των Ελληνοπαίδων και την απελευθέρωσιν της Ελλάδος...». Εφθασε στο Ναύπλιο στις 6 Ιανουαρίου 1828. Ο νέος ηγέτης βρέθηκε από τις ευρωπαϊκές αυλές σε μια καοτική κατάσταση, ήρθε να βάλει τάξη στο χάος. Σε μια επιστολή του στον Εϋνάρδο διαβάζουμε: «... οι γαίες είναι ακαλλιέργητες και ρημαγμένες. Πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά κατεστραμμένα, ερείπια. Παντού ερημιά... Παρ' όλα αυτά, φίλε μου, κανένα εμπόδιο, καμιά δυσκολία δεν θα σταθεί ικανή να με αναχαιτίσει από το να αντικρίσω με ελπίδα και πίστη το αύριο». Ο λαός τον υποδέχθηκε ως σωτήρα του. Αι Γιάννη τον έλεγε και πατέρα. Ο Καποδίστριας, όμως, στην προσπάθειά

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ.18

Τα παιδιά μας τιμούν την Επανάσταση του 1821

Φωτο: Αντωνία Δαμανάκη

Από τη Γενική Συνέλευση
του Συλλόγου «Ωραία
Ελένη» των συμπατριωτών
μας στο Σίδνεϋ της
Αυστραλίας

Η περιοδεία το Καποδίστρια στην Κορινθία

Ο Καποδίστριας στη θητεία του ως Κυβερνήτης της Ελλάδος πολλές φορές περιόδευε στην επαρχία, ώστε να λαμβάνει ιδίαν άποψη για τις ανάγκες του λαού, αλλά και να μελετά τα ήθη και τα έθιμα, τις επιθυμίες και τα παράπονα των ανθρώπων, ώστε να οργανώνει όσο το δυνατόν καλύτερα και αποτελεσματικά τη διοίκηση.

Σε μία τέτοια περιοδεία στις 3 Απριλίου 1827, ο Καποδίστριας με τη συνοδεία του επιβίβαστηκε σε ένα αγγλικό πλοίο που τον μετέφερε στο ανατολικό λιμάνι της Κορίνθου, στο Καλαμάκι. Από κει τράβηξε κατά το κάστρο της Ακροκορίνθου και την τότε πόλη της Κορίνθου. Στο κάστρο φρούραρχος ήταν ο Νικόλαος Τζαβέλλας ο οποίος υπάκουσε άμεσα στην διαταγή του Κυβερνήτη και παρέδωσε το κάστρο της Ακροκορίνθου σε απόσπασμα τακτικού στρατού. Ο Καποδίστριας εγκαταστάθηκε σε μια σκηνή στην παντέρμη πόλη, όπου όλες οι οικίες είχαν κατεδαφιστεί από τον πόλεμο. Ανέθεσε σε τρεις Κορίνθιους ιερείς την καταγραφή των φτωχών και πεινασμένων κατοίκων, στους οποίους μοιράστηκαν άμεσα βοηθήματα, τροφές και άλλα είδη για να ανακουφίσουν τις κακουχίες τους.

Όπως μεταφέρει ο Νικόλαος Δραγούμης στο βιβλίο του «Ιστορικές αναμνήσεις» ο Κυβερνήτης δέχτηκε όλους τους πολίτες που ήθελαν να του μιλήσουν και τους άκουσε προσεκτικά με θαυμάσια υπομονή. Οι πε-

ρισσότεροι από αυτούς όντας ποιμένες, εξιστορούσαν στον Καποδίστρια ότι μόνο η φήμη του ονόματός του ήταν αρκετή για να σταματήσουν οι αρπαγές των ποιμνίων! Ο Καποδίστριας έμεινε όλη τη μέρα στην πόλη της Κορίνθου ακούγοντας προσεκτικά τους κατοίκους της και την επόμενη αναχώρησε για τη Νεμέα, ή όπως ήταν τότε γνωστή, τον Άγιο Γεώργιο. Συνοδοί του μεταξύ άλλων ήταν ο Κολοκοτρώνης και ο Νικηταράς, αλλά και ο μηχανικός Βούλγαρης, ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης Σπυρίδων Τρικούπης και άλλα υπηρεσιακά στελέχη. Της όλης πομπής προηγούταν ο επικεφαλής των ταχυδρομικών ίππων – ο προϊστάμενος θα λέγαμε σήμερα, του ταχυδρομείου – ο οποίος ήταν ο οδηγός τους, ήταν από την Αρκαδία και ονομαζόταν Καρδαράς. Έλα όμως που ο επικεφαλής ταχυδρόμος φορούσε στολή χρυσοπόρφυρη και φανταχτερή και ίππευε ένα ψηλό και περήφανο άλογο! Οι χωρικοί θαμπώνονταν και μαθημένοι από τα λούσα και τις πολυτελείς στολές των πασάδων, θεωρούσαν ότι ο κοκκινοφόρος χρυσοπλουμιστός ταχυδρόμος ήταν ο Κυβερνήτης!

Έπεφταν λοιπόν στο έδαφος οι Κορίνθιοι και Νεμεάτες χωρικοί και τον προσκυνούσαν, γιατί δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι ήταν δυνατόν αρχηγός έθνους να ιππεύει άλογο ταπεινό, με κατεβασμένο το κεφάλι του και να φορά ρούχα απλά, μουντά και συνηθισμένα. Οι χωρικοί που άκουγαν ότι έρχεται

ο Κυβερνήτης, έτρεχαν αυθόρμητα να τον προϋπαντήσουν, φωνάζοντας με όλη τους τη δύναμη ζήτω! Κλαίγοντας και κάνοντας το σταυρό τους, άναβαν λιβάνι και θυμίαμα και ευχαριστούσαν τον Θεό που τους έσωσε από τη σκλαβιά και την αναρχία. Κι έπειτα συνεπαρμένοι από την πλούσια στολή του ταχυδρόμου Καρδαρά έπεφταν και τον προσκυνούσαν!

Ο Κολοκοτρώνης βλέποντας το παράδοξο που συνέβαινε, σταμάτησε την πομπή και πλησίασε τον Καποδίστρια. Ο Νικόλαος Δραγούμης, παρών σε όλη αυτή την περιοδεία διασώζει τους διαλόγους:

– Το πράγμα, υπερεξοχώτατε, είπε ο Γέρος του Μοριά στον Καποδίστρια, δεν πάγει καλά πρέπει ο κόσμος να γνωρίσει τον Κυβερνήτη του.

– Και τι θέλεις να κάμω; Ρώτησε ο Καποδίστριας.

– Να βάλει η υπερεξοχώτης σου την στολή σου.

Ο Καποδίστριας αντιλαμβανόμενος πόση σημασία είχε για τους ντόπιους, δέχτηκε να αλλάξει ρούχα. Σταμάτησαν λοιπόν σε μια μικρή και σκιερή κοιλάδα και έβαλε την «καλή» στολή του, η οποία ωστόσο παρέμενε λιγότερο πλουμιστή και φανταχτερή ακόμη «και της των δασονόμων της αντιβασιλείας», όπως γράφει χαρακτηριστικά ο Δραγούμης!

Βαρβάρα Κεμερίδου

Καποδίστριας ως ενσαρκωτής του πολιτικού πολιτισμού

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ.16

του να συγκροτήσει ένα κράτος από το μηδέν, δημιούργησε ένα συγκεντρωτικό και προσωποπαγές σύστημα διακυβέρνησης. Στην εποχή του θαυμάστηκε όσο κανένας άλλος για τον πατριωτισμό του και το πλούσιο έργο του. Όμως μισήθηκε θανάσιμα από τοπικούς άρχοντες, που διεκδικούσαν προνόμια και μερίδιο στην εξουσία. «Εϋνάρδε, φίλε μου! Είμαι περικυκλωμένος από το σκοτάδι και μετράω τις ημέρες για να γνωρίσω αν μέλλουμε σαν κράτος να ζήσουμε αύριο. Η παραφροσύνη έχει καταλάβει τους Μανιάτες και τους Υδραίους και παιδεύει τούτον τον ταλαί-

πωρον τόπον. Εμένα ούτε ο φόβος των μηχανοραφιών ούτε αι μακραί συκοφαντικά στήλαι μερικών εφημερίδων δεν θέλουν με παρεκλείνει ποτέ της πορείας την οποίαν εκάραξα εις την ζωή μου. Ας λέγουν και ας γράφουν ό,τι θέλουν, θα έλθει όμως ο καιρός και οι άνθρωποι κρίνονται όχι με όσα είπον ή έγραψον περί των πράξεών των, αλλά κατ' αυτών την μαρτυρίαν των πράξεών των. Η Ελένη Κούκου σχολιάζει: «Ο Καποδίστριας πίστευε ότι θα μπορούσε να κάνει όλους τους ανθρώπους τόσο τίμιους όσο τίμιος ήταν και ο ίδιος. Στην προσπάθειά του αυτή θα δοκί-

μαζε τις μεγαλύτερες απογοητεύσεις και θα συναντούσε τις πιο βαθιές αντιδράσεις». Πολλοί τον είχαν ειδοποιήσει και κυρίως ο Κολοκοτρώνης ότι κινδυνεύει. Αδιαφόρησε.

Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 1831, ο Καποδίστριας έπεσε νεκρός στην είσοδο της εκκλησίας του Αγίου Σπυρίδωνα στο Ναύπλιο. Εκτελεστές του Κυβερνήτη ήταν ο Κωνσταντίνος Μαυρομιχάλης και ο Γεώργιος Μαυρομιχάλης, αδελφός και γιος του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη. Στο Ναύπλιο επικράτησε χάος. Ο λαός ξέσπασε σε θρήνο, ενώ η αντιπολίτευση ένωσε ανακούφιση. «Ρωμιοί τον σκό-

τωσαν, Ρωμιοί τον κλαίνε».

Η δολοφονία ανακούφισε μεν όσους φοβούνταν μια οποιασδήποτε μορφής παράταση της εξουσίας του Καποδίστρια, αλλά βύθισε τη χώρα στον εμφύλιο πόλεμο και την ανυποληψία, την οποία ενδεχομένως μόνον αυτός είχε ακόμη τη δυνατότητα, προβαίνοντας σε κάποιες υποχωρήσεις, να αποτρέψει.

Βαρβάρα Κεμερίδου

Πηγές: Χρήστος Λούκος, «Μια Απόπειρα Ιστορικής Βιογραφίας», Εκδόσεις ΜΙΕΤ (Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης).

Ελένη Κούκου, «Ιωάννης Καποδίστριας - Ο άνθρωπος, ο Ευρωπαίος διπλωμάτης, 1800-1828». Εκδόσεις Πατάκη

Το μοναδικό ποίημα της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ για το 1821 γράφτηκε ειδικά για την επέτειο των 200 ετών (2021). Με αυτοβιογραφικούς τόνους, η διακεκριμένη βυζαντινολόγος αναφέρεται στον ξεσηκωμό, τους ήρωες και τη σημασία της παλιγγενεσίας, συνδέοντας την ιστορία με το παρόν. Υπογραμμίζει την ανάταση των Ελλήνων και το δίδαγμα ότι «είναι καλύτερα να πεθαίνω όρθιος παρά να ζω γονατιστός».

Ιστορία του Αγώνα

Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ

Γόνος του Ρήγα ο κύρης μου, γεννήθηκε στις Φέρες
στο Σούλι η μάνα μου είδε το φως, στου Αλή Πασά τις
μέρες.

Κι' εγώ Υδραίος και Σπεισιώτης, θαλασσινός και
στεριανός,
το βράδυ είμαι αποσπερίτης και το πρωί αυγερινός
κι είναι ο Θούριος για μένα ύμνος εωθινός.

Κλέφτης κι αρματολός στον Μπότσαρη και στη Γραβιά
Ανδρούτσος

ναύτης ήμουν στον Κανάρη και στον Μιαούλη μούτσος.
Με τον Καραϊσκάκη, φρουρός της θείας ήμουν πίστης
και με τον Υψηλάντη της Φιλικής έγινα μύστης.
Είπα τη Μαντώ αρχόντισσα, την Μπουμπουλίνα
λεβεντιά,

δώρα τους έφερα στολίδια από τη Βενετιά.

Τιμώ τον Γέρο του Μοριά και αγαπώ τον Μακρυγιάννη
ο λόγος του αστραφετός, φτερά μου δίνει και με κάνει
στη Λαύρα το λάβαρο να υψώνω, που εχθρός κανείς δεν
φτάνει

αυτό που ευλόγησε ο Πατρών κι είχε την άνοιξη
σημάνει.

Το είπαν με τον τρόπο τους, Σέλλεϋ, Ουγκώ,
Ντελακρουά

Κι ο Σολωμός το τραγουδά: Χαίρε ω! χαίρε Λευτεριά.

Ας μην ξεχνάμε όμως τα χαλεπά και θλιβερά
Του Διάκου το μαρτύριο, του Ζάλογγου τα οδυνηρά.
Θρήνησε η λευτεριά τον Μπάιρον, η δόξα τα Ψαρά,
τα γυναικόπαιδα της Χίου έκλαψε ο κόσμος όλος.
Του Φαναριού η πύλη χτίστηκε και σείστηκε ο θόλος.
Πέσαν στην Έξοδο οι ντάπιες, το Μεσολόγγι όμως ζει
Έζησε τον Απρίλη εκείνο, πάθη κι Ανάσταση μαζί.
Χρόνια και χρόνια κράτησε η άνιση πάλη αυτή

Παρά τις έριδες, τους δικασμούς και τα εμφύλια μίσση,
που παραλίγο τον αγώνα θα είχαν αφανίσει,
νίκησε τέλος ο σταυρός (του Κάλβου η τόλμη κι αρετή)
Νίκη που Γάλλοι, Ρώσοι κι Άγγλοι δική τους έκαναν
γιορτή,

όταν κατατροπώσαν τον Ιμπραήμ στο Ναυαρίνο
και οι Έλληνες Ανάσταση ζήσαν τον χρόνο εκείνο.
Έτσι από τότε στο σχολειό μαθαίνουν τα παιδιά
τη Λευτεριά να τραγουδάνε σαν άλλη Παναγιά.
Κι εμείς για του Εικοσιένα τον απολογισμό,
μετράμε Πάσχα, Άνοιξη και Ευαγγελισμό.

Κυριακή του Πάσχα με τον Οδυσσέα Ελύτη

Σε περιόδους εορταστικές, καμωμένες με θρησκευτικό
ή άλλο χαρακτήρα, επιβάλλεται η ανταλλαγή ευχών –
συνηθισμένων, θα έλεγε κανείς. Αυτή η συνήθεια
αναιρεί την ουσία των ευχών; Ποια η δυναμική τους
στην απρόβλεπτη καθημερινότητα; «Βίος ανεόρταστος,
μακρά οδός απανδόκευτος» λέει ένα αρχαίο ρητό του
Δημόκριτου, που σημαίνει ότι «η ζωή χωρίς γιορτές και
χαρές είναι σαν ένας μακρύς δρόμος χωρίς πανδοχείο
για ξεκούραση». Υπογραμμίζει την αναγκαιότητα της
ανάπαυλας, της ψυχαγωγίας και των εορταστικών στιγμών
για να γίνει υποφερτή η σκληρή πορεία της ζωής.

Η φύση απαντά με τα άνθη της μοιράζοντας τις δικές
της ευχές. Τα άνθη της χαμόγελα και χάρδια παρηγοριάς
συνάμα, έπειτα από μία καταιγίδα. Όπως η φύση ανα-
γεννιέται μετά την κακοκαιρία περιλούζοντας την πλάση
με φως, έτσι κι η ψυχή καταπραΰνεται ύστερα από αντί-
στοιχες φουρτούνες. Στο πρόσωπο του ανθρώπου και
στο διάβα του ενυπάρχει ξανά το φως – βγαίνουμε στο
φως διανύοντας το σκοτάδι.

Η φύση μετέχει στην Ανάσταση μετά το Θείο δράμα,

κι έτσι ξεσηκώνεται· ανθίζοντας, εκφράζει τη λυρική
χαρά της. Όπως σημειώνει παρακάτω γι' αυτή την χαρά,
για την Κυριακή του Πάσχα ο Οδυσσέας Ελύτης, σε στί-
χους με ημερολογιακή μορφή, στη συλλογή του «Ημε-
ρολόγιο ενός αθέατου Απριλίου» (εκδόσεις «Υψίλον»,
1984).

«Καθαρή διάφανη μέρα. Φαίνεται ο άνεμος που
ακινητεί με τη μορφή βουνού κει κατά τα δυτικά. Κι η
θάλασσα με τα φτερά διπλωμένα, πολύ χαμηλά, κάτω
από το παράθυρο. Σου 'ρχεται να πετάξεις ψηλά κι από
κει να μοιράσεις δωρεάν την ψυχή σου. Ύστερα να κα-
τεβείς και, θαρραλέα, να καταλάβεις τη θέση στον τάφο
που σου ανήκει».

Το τετελεσμένο είναι αδιαμφισβήτητο, ομοίως και η
φθορά σε καθετί όμορφο και σπάνιο. Η αναγέννηση
της φύσης μετά τον προσωρινό μαρασμό και θάνατό
της είναι μία ελπίδα, αλλά και μία υπενθύμιση για εν-
δοσκοπήση όσων αξίζουν κατά την πορεία μίας διαδρο-
μής. Αυτά που αξίζουν θα μείνουν για πάντα. Όλα τα
άλλα, μπορεί, άμα πέσουν να γίνουν κομμάτια.

B. K.

SILVER ΒΡΑΒΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ ΣΤΑ BEST CITY AWARDS 2026

Μια πολύ σημαντική διάκριση με Silver Βραβείο κατέκτησε η Κοινότητα Καστορείου Δήμου Σπάρτης στην Τελετή Απονομής των Best City Awards 2026, που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 11 Ιανουαρίου στο Σεράφειο του Δήμου Αθηναίων. Τα Best City Awards που επιβραβεύουν την Καινοτομία και την Ποιότητα Ζωής στις ελληνικές πόλεις, ανέδειξαν τους νικητές της χρονιάς, σε μια ολοζώντανη και δυναμική Τελετή Απονομής με τη συμμετοχή των νικητών, στελεχών επιχειρήσεων, των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, εκπροσώπων της Κυβέρνησης και δημοσιογράφων.

Το βραβείο του Καστορείου στην Κατηγορία «Έργα Χώρων Αναψυχής» αφορά την αναμόρφωση υπάρχουσας στέρνας πυρασφάλειας που βρίσκεται στις όχθες του ποταμού Κάστορα Ταυγέτου, χρησιμοποιούμενη πλέον και ως πισίνα. Με την οικονομική ενίσχυση - βοήθεια των αποδήμων πολιτών του χωριού και την προσωπική εργασία κατοίκων και μαθητών δημιουργήθηκε ένας υπέροχος χώρος - πισίνα, αναμορφώνοντας την ήδη υπάρχουσα στέρ-

λων χημικών απολύμανσης του νερού για την προστασία των λουόμενων. Η αναμόρφωση έγινε με υλικά οικολογικά και φιλικά προς το περιβάλλον.

Το Καστόρειο είναι ένα ορεινό χωριό του Ταυγέτου στους Βόρειους Λακωνίας. Έχει υψόμετρο 550 μ. και το χαρακτηριστικό του είναι

να πυροπροστασίας - πυρασφάλειας, που βρίσκεται ακριβώς στις όχθες του ποταμού Κάστορα. Έτσι οι μόνιμοι κάτοικοι του ορεινού χωριού Καστορείου - Σπάρτης Λακωνίας και των περιγύρων χωριών, αλλά και οι επισκέπτες έχουν πλέον τη δυνατότητα να την χρησιμοποιούν και να την χαίρονται, εξοικονομώντας χρόνο και χρήμα, ενώ συγχρόνως δεν έχει αλλοιωθεί ο ρόλος της πυρασφάλειας σε ενδεχόμενη πυρκαγιά.

Λόγω του συνεχούς τρεχούμενου νερού του ποταμού, το νερό ανακυκλώνεται διαρκώς χωρίς να απαιτείται η χρήση χλωρίου ή άλ-

τα άφθονα - μέχρι και σήμερα - τρεχούμενα νερά και η πυκνή, καταπράσινη βλάστηση και τα πλατάνια παντού.

Το βραβείο παρέλαβε ο Πρόεδρος της Κοινότητας Καστορείου Βασιλείου Χρήστος, ο οποίος δήλωσε ιδιαίτερα χαρούμενος γι' αυτή τη διάκριση επισημαίνοντας ότι «από την πρώτη στιγμή ανάληψης των καθηκόντων μου, κύριο μέλημά μου είναι η αξιοποίηση, κατά το δυνατόν, όλων των φυσικών στοιχείων, που διαθέτει πλουσιοπάροχα το χωριό μας. Στόχος μας είναι το Καστόρειο να αποτελέσει πρότυπο βιώσιμης ανάπτυξης για ορεινές κοινότητες, με σεβασμό στο περιβάλλον, την ιστορία και την ταυτότητά του. Η διάκριση αυτή ανήκει σε όλους. Με συνεργασία, διαφάνεια και συμμετοχή των κατοίκων μπορούμε να πετύχουμε ακόμα περισσότερα».

Τα Best City Awards 2026 www.bestcityawards.gr, ένας καταξιωμένος θεσμός για την Ελλάδα, διοργανώνονται για 9η χρονιά από την Boussias Events υπό την Αιγίδα της ΚΕΔΕ.

Αντωνία Δαμιανάκη

Δράσεις Χορωδίας Ενορίας Καστορείου

Μέσα σε κλίμα κατανύξης και πνευματικής χαράς εν όψει της γιορτής των Χριστουγέννων πραγματοποιήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2025 η Χριστουγεννιάτικη γιορτή της Ιεράς Μητροπόλεως Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως στο πνευματικό κέντρο του Δήμου Μεγαλόπολης με τίτλο «Φως εκ φωτός».

Η χορωδία μας συμμετείχε στην εκδήλωση συμπράττοντας με τις χορωδίες της Μητροπόλεως Γόρτυνος και Μεγαλόπολεως και του Εργαστηρίου Βυζαντινής και Παραδοσιακής Μουσικής του Συλλόγου Ιερο-

ψαλτών Λακωνίας «Πέτρος ο Πελοποννήσιος», υπό την διεύθυνση του Μουσικοδιδάσκαλου Νικολάου Ταπραντζή.

Ακούστηκαν εκκλησιαστικοί ύμνοι και κάλαντα του Αγίου Δωδεκαημέρου από διάφορες περιοχές της πατρίδας μας.

Στις 8 Φεβρουαρίου 2026 η χορωδία μας συμμετείχε στην 5η Συνάντηση Χορωδιών της Ένωσης Μικρασιατών Θηβών, που πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο της ιστορικής πόλης. Πριν την έναρξη του φεστιβάλ προσκυνήσαμε τον τάφο του Ευαγγελιστή Λουκά παίρνοντας την ευλογία του. Το ρεπερτόριο της χορωδίας μας ήταν παραδοσιακά τραγούδια του Μοριά. Αποσπάσαμε το χειροκρότημα του κοινού και ευμενή σχόλια για την παρουσία μας.

Ελένη Βλαχολιά

Προτάσεις για ανάγνωση βιβλίων από την Ανατολή Παπαδοπούλου

Φερνάντο Αραμπούρου:
Πατρίδα

(εκδ. Πατάκης, 2019)

Το μεγάλο μυθιστόρημα της Χώρας των Βάσκων. Η ιστορία δύο στενά συνδεδεμένων κάποτε οικογενειών, που κατασπαράχθηκαν μέχρι θανάτου είναι η καρδιά του μυθιστορήματος του

Αραμπούρου. Ανατέμνει τα γεγονότα τριάντα χρόνων στη Χώρα των Βάσκων, από τις αρχές της δεκαετίας του '80 μέχρι το 2011, όταν η εθνικιστική και αυτονομιστική οργάνωση ETA ανακοίνωσε την οριστική παύση της ένοπλης δράσης. Η παράφορη ιστορία της ζωής δύο γυ-

ναϊκών και των οικογενειών τους. Της Μπιτόρι, που ο άντρας της δολοφονείται από κουκουλοφόρο στο δρόμο για τη δουλειά του και της Μίρεν, άλλοτε στενής φίλης της και μητέρας του φυλακισμένου τρομοκράτη και υπόπτου για τους χειρότερους φόβους της Μπιτόρι. Το βιβλίο μας μιλάει για το ανέφικτο της λήθης και την ανάγκη της συγχώρεσης σε μια κοινωνία διαιρεμένη από τον πολιτικό φανατισμό. Με αριστοτεχνική δομή, διαβάζεται με αμείωτο ενδιαφέρον.

Μπράνιμιρ Στσεπάνοβιτς:
Στόμα γεμάτο χόμα
(εκδ. Κυψέλη, 2024)

«Μια βαλκανική οδύσεια. Ένα παράλογο και ανελέητο κυνηγί στα βουνά του Μαυροβουνίου που καταλήγει σε μια ελεγεία για τη ζωή και την απώλειά της, για το μίσος και την αγάπη, για την ύστατη επιθυμία του ανθρώπου για ελευθερία. Ένα βιβλίο-καθρέφτης της ανθρώπινης ύπαρξης, που καταδεικνύει την ανάγκη των πολλών να αφανίσουν ό,τι είναι διαφορετικό και λιγότερο «κανονικό», ώστε να αποφύγουν την επώ-

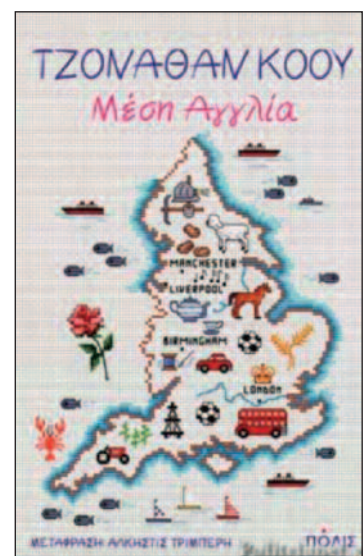

δυνη αναμέτρηση με τον εαυτό τους».

Τζόνθαν Κόου:
Μέση Αγγλία
(εκδ. Πόλις, 2019)

Το μυθιστόρημα ξεκινά το 2010 στο Μπέρμιγχαμ, όπου το οικονομικό και κοινωνικό τοπίο αλλάζει, καθώς η άλλοτε ακμάζουσα βιομηχανία αυτοκινήτων έχει δώσει τη θέση της σε μαζικά εμπορικά κέντρα, περνάει από το Λονδίνο, όπου οι πολιτικές ταραχές παραδίδουν τη σκυτάλη στον πυρετό των Ολυμπιακών αγώνων και φθάνει ως το σήμερα. Ο Κόου, παθιασμένος πα-

ρατηρητής, πότε συναισθηματικός, πότε σαπρικός και κυνικός, αναδεικνύει τα αδιέξοδα των πρώων του και της κοινωνίας στην οποία ζουν, αφηγείται αριστοτεχνικά τις παράλληλες ιστορίες τους και προβληματίζεται, για μια ακόμα φορά, πάνω στην έννοια της «βρετανικότητας». Παρακολουθούμε την ιστορία της σύγχρονης Αγγλίας, μια ιστορία νοσταλγίας και αυταπάτης, σύγχυσης και ασυγκράτητης οργής, στις παραμονές του Μπρέξιτ. Ένα μυθιστόρημα για τους νέους, παράδοξους και δύσκολους καιρούς μας.

Επειδή πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε απευθείας σε μας τους ίδιους.

ΓΑΜΟΙ

• Η Μαρία Γρηγοράκη του Ηλία και της Αικατερίνης Σμυρνιού και ο Ευάγγελος Παπαρίζος του Γεωργίου και της Μαρίας από τα Τρίκαλα Θεσσαλίας παντρεύτηκαν στις 10 Οκτωβρίου 2025 στο Δημαρχείο Νέας Σμύρνης.

• Η Δήμητρα Λάμπου του Βασιλείου και της Κωνσταντίνης και ο Ζήσης Γκούμας του Κωνσταντίνου και της Γεωργίας τέλεσαν τον γάμο τους στις 26 Φεβρουαρίου 2026 στην Αθήνα.

Ευχόμαστε στους νεόνυμφους να ζήσουν ευτυχισμένοι με καλούς απογόνους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Η Έλενα και ο Αριστοτέλης Μπάσκους της Μαρίας και του Αλέξανδρου, που ζουν στο Φοίνιξ της Αριζόνας Αμερικής απέκτησαν στις 29 Δεκεμβρίου 2025 το πρώτο τους παιδί, ένα κοριτσάκι, και του έδωσαν το όνομα Ελιάννα-Μαρία.

• Η Αγγελική Τζωρτζάκη του Θάνου και της Αναστασίας και ο Κωνσταντίνος Τσούκας του Αναστασίου και της Βασιλικής απέκτησαν στις 13 Ιανουαρίου 2026 το πρώτο τους παιδί, ένα κοριτσάκι.

• Ο Ιωάννης Φιλιππίδης του Νικολάου και η Μόνικα Ξενικού του Σταύρου απέκτησαν στις 15 Ιανουαρίου 2026 το δεύτερο παιδί τους, ένα κοριτσάκι.

• Η Αμαλία Ζούζουλα του Παναγιώτη και της Παναγιώτας και ο Ιωάννης Τσάκωνας του Διονυσίου και της Ζαχαρούλας απέκτησαν στις 3 Μαρτίου 2026 το πρώτο τους παιδί, ένα αγοράκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να είναι καλότυχα στη ζωή τους.

ΠΕΝΘΗ

• Ο Νικόλαος Παρασκευόπουλος του Ιωάννη πέθανε στο Καστόρειο στις 18-12-2025 σε ηλικία 84 ετών.

• Η Χαρίκλεια Γιαννούλη του Νικολάου πέθανε στις 6 Ιανουαρίου 2026 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο Καστόρειο σε ηλικία 97 ετών.

• Η Τριαντάφυλλη Κολλιναίτη του Άγγελου πέθανε στις 9 Ιανουαρίου 2026 στην Αθήνα σε ηλικία 89 ετών.

• Η Αντωνία Γυλοπίδη του Ευθυμίου, το γένος Ανδρέα Γεωργαντά, πέθανε στις 13 Ιανουαρίου 2026 στη Μελβούρνη Αυστραλίας σε ηλικία 92 ετών.

• Η Τασία Βλαχογιάννη του Παναγιώτη το γένος Αριστοφάνη Καλαβρυτινού πέθανε στις 3 Ιανουαρίου 2026 στη Μελβούρνη Αυστραλίας σε ηλικία 88 ετών.

• Ο Γεώργιος Πεϊμανίδης του Ιωάννου πέθανε στις 31 Ιανουαρίου 2026 στο Περιστέρι Αττικής σε ηλικία 96 ετών.

• Ο Απόστολος Κουστένης του Αριστόδημου πέθανε στις 4 Φεβρουαρίου 2026 στη Σπάρτη και κηδεύτηκε στο Καστρί σε ηλικία 80 ετών.

• Η Ευγενία Αϊβαλή του Γεωργίου πέθανε στην Αθήνα στις 14 Φεβρουαρίου 2026 και κηδεύτηκε στο Καστρί σε ηλικία 94 ετών.

• Ο Ιωάννης Κονδύλης του Κωνσταντίνου πέθανε στο Περιστέρι Αττικής στις 11 Μαρτίου 2026 σε ηλικία 80 ετών.

• Ο Χαράλαμπος Κονιδισιώτης του Δημητρίου και της Γιαννούλας πέθανε στην Αθήνα στις 19 Μαρτίου 2026 και κηδεύτηκε στο Καστόρειο σε ηλικία 54 ετών.

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά. Ε.Β.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας εκφράζει βαθύτατη θλίψη για την απώλεια του αγαπητού φίλου και υποστηρικτή του Συλλόγου μας Γεωργίου Πεϊμανίδη. Ο εκλιπών υπήρξε ένας άνθρωπος ευγενής, με σπάνιο ήθος και έμπρακτη αγάπη για τον Πολιτισμό και την Παράδοση. Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στους οικείους του.
Αιωνία η μνήμη αυτού

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	100 ΕΥΡΩ
ΠΕΙΜΑΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	100 ΕΥΡΩ
ΚΕΜΕΡΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	20 ΕΥΡΩ
ΚΟΝΔΥΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	20 ΕΥΡΩ
ΝΕΟΦΩΤΙΣΤΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	15 ΕΥΡΩ
ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΣΟΥ	50 ΕΥΡΩ
SPIROS ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΙΣ	20 ΕΥΡΩ
ΛΑΠΑΝΑΙΤΗ ΕΛΕΝΗ	15 ΕΥΡΩ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΥΔΙΑ-ΦΡΑΓΚΗ	20 ΕΥΡΩ
ΜΑΡΑΓΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	20 ΕΥΡΩ
ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	50 ΕΥΡΩ
DIMITRA KANTZAVELOS (ΑΛΕΙΦΕΡΗ)	100 AUD
ANGELA VASILAS (ΑΛΕΙΦΕΡΗ)	50 AUD
CHRISTINA KARATZAS	50 AUD
GEORGE KOUTROUBIS	100 AUD
IRENE & GEORGE VAROUTSOS	50 AUD
ALEXANDRA DALIOURIS	50 AUD
ZOE VAROUTSOS	50 AUD
ILIAS & GEORGIA VAROUTSOS	50 AUD
OREA ELENI	50 AUD
SOFIA GENOVEZOS	50 AUD
DIMITRA LENDROS	50 AUD
JULIETTE SELLIES	50 AUD
HELLEN KARANTZIOUNIS	50 AUD
ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ	50 ΕΥΡΩ
ΜΕΡΕΚΟΥΛΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	20 ΕΥΡΩ
ΚΕΜΕΡΙΔΟΥ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ	15 ΕΥΡΩ

Κοπή Βασιλόπιτας του Συλλόγου Ποντίων Λακωνίας «Ο ΠΟΝΤΟΣ»

Την Κυριακή, 18 Ιανουαρίου 2026, στην Αίθουσα δεξιώσεων «ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ», ο Σύλλογος Ποντίων Λακωνίας «Ο ΠΟΝΤΟΣ», πραγματοποίησε εκδήλωση και έκοψε τη δική του Βασιλόπιτα. Είναι μια καθιερωμένη εορταστική εκδήλωση που συνδυάζει την παράδοση, την ποντιακή διάλεκτο, τους παραδοσιακούς χορούς και τη μουσική (λύρα), ενισχύοντας τους δεσμούς της κοινότητας. Ο νεαρός Νίκος Τουμανίδης άνοιξε το πρόγραμμα με κάλαντα ποντιακά και συνέχισε μαγεύοντας με τη λύρα του και τα τραγούδια του όλους τους φίλους του Συλλόγου. Η Ομάδα Χορού παρουσίασε ποντιακούς χορούς δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα παράδοσης και βαθιάς συγκίνησης. Η εκδήλωση έκλεισε με ευχές για τη νέα χρονιά. Υείαν, Ευλοϊαν και Καλοχρονιάν!
B.K.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

• Η Αγγελική Μουτή του Παναγιώτη και της Γεωργίας έλαβε με άριστα το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στο «Μάντζμεντ και Τεχνολογίες στην Πολιτιστική Κληρονομιά» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

• Η Αγγλαΐα Κωνσταντέλη και ο γιος της Πάνος Φασουλόπουλος συμμετείχαν στον 21ο Διεθνή Λογοτεχνικό Διαγωνισμό της Ένωσης Λογοτεχνών Βορείου Ελλάδος με θέμα τη Μουσική και τους Μεγάλους του Πενταγράμμου. Στον διαγωνισμό έλαβαν η Αγγλαΐα το πρώτο Βραβείο για το ποίημά της «Λέγε με μουσική» και ο γιος της Πάνος το τρίτο Βραβείο με το διήγημά του «Μελωδίες στην πρώτη γραμμή».
E.B.

Πωλείται στο Καστόρειο η επιχείρηση ΑΡΤΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ «Η ΚΑΣΤΑΝΙΑ» ιδιοκτησίας Μαρίας Σμυρνιού-Γιακουμάκη.
Πληροφορίες στο τηλέφωνο: 2731057571

Πωλείται στο Καστόρι οικόπεδο 400 τμ. πλησίον της αγοράς με ημιτελές κτίσμα 86 τ.μ. Τιμή ευκαιρίας.
Πληροφορίες στο τηλέφωνο 6938257512

Πωλείται αγρόκτημα στη θέση Σταυρούλης στη Λουσίνα Καστορείου εκτάσεως, καθαρής από δασική βλάστηση, περίπου 1.740 τ.μ.
Πληροφορίες στο τηλέφωνο: 6977 271220

Πωλείται αγρόκτημα στη θέση Καϊτσα, 7,5 στρεμμάτων, με 20 ρίζες ελιές, τετραγωνισμένο με αγροτικό δρόμο.
τηλ. επικοινων. 210 9025073, κιν. 6972202443

Πωλείται κατοικία και κτήμα τεσσάρων στρεμμάτων με ελαιόδεντρα εις θέση Καστρί Καστορείου. Επίσης πωλείται αγρόκτημα δεκαοκτώ στρεμμάτων στην περιοχή Μάντρες και αγρόκτημα με ελαιόδεντρα στην περιοχή Μετόχι.
Τηλέφωνο επικοινωνίας: 001514-2797 108 Montreal Canada. Παναγιώτης Ηλ. Χίος

BILL'S HOUSE
KAFE - BAR

ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ
Τηλ: 27310 57918
Κιν: 693 634 4073

Faux Bijoux

Ασημικά
Ε.Κραμποβίτη
Καστόρι

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣhome
Είδη οικιακής χρήσεως • Φωτιστικά
Είδη δώρων • Επιπλά εξοχής

Δαμασπίπου 35 - Αγ. Ιλίσια
Τηλ./Fax: 210 7757337
e-mail: karagiannishome@hotmail.com
Καραγιαννής home, www.karagiannishome.gr

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ
Τηλ. 2731057218

SUPER MARKET
ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΧΡΩΜΑΤΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ

Παραδοσιακά προϊόντα

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ
το Άστιον
ΜΑΓΟΥΛΑ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΥΞΑΝΟΥΝ
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ
ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ

SUPER MARKET
ΛΑΓΑΝΑΣ

Μέλος Ομίλου
Νικόλαος Δ. Λαγανάς
Καστόρι Λακωνίας
Τηλ. 2731057468

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ
«Η ΚΑΣΤΑΝΙΑ»
ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΞΙΜΑΔΙ 70%

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ ΣΠΑΡΤΗΣ
Τηλ. 2731057571, 6944504728

Λαμπής Κων/νος

Ξυνάντποις
καφενείο • ψητοπωλείο

Καστόρειο Λακωνίας
Τηλ.: 27310 57278, Κιν.: 6942642258

ΚΑΦΕΝΕΙΟ
ΤΟ ΣΤΈΚΙ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΗΛ. ΓΑΡΥΦΑΛΗΣ

 27310 57221

ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΜΟΥΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΑΣΤΟΡΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: 27310 57286 ΚΙΝ.: 6942461314

Βασιλική Βισβή
Τηλ: 6937219636

+thesi ΤΕΧΝΙΚΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ

μελέτη • σχεδίαση • δομή

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. Msc - MBA - TQM Unipi
Κιν. 694 887 0554

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Κιν. 694 748 5651

ΜΑΡΙΑ ΓΑΒΑΛΑΚΗ Msc in Advanced Architectural
Αρχιτεκτών Μηχανικός Design
Κιν. 693 723 9416

- ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
- ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ
- ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΠΛΗΡΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 228, ΣΠΑΡΤΗ, ΤΚ. 23100
Τηλ. 27310 83747, 83742
www.synthesi-design.com

ΤΟ ΦΑΓΟΠΟΤΙ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ
ταβέρνα - εστιατόριο

Καστόρι Λακωνίας
τηλ. 27310 57034 κιν. 6970016976

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΑΪΓΕΤΟΥ «Η ΛΟΥΣΙΝΑ» Δράσεις Α΄ τριμήνου 2026

● Την Τρίτη 24 Μαρτίου 2026 ώρα 6:30μμ έγινε η ετήσια Απολογιστική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου.

● Το Σάββατο 24 Ιανουαρίου, στην αίθουσα Μπακή, έγινε κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου με συμμετοχή πολλών μελών και φίλων. Παρέστησαν ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Θ. Βε-

Μουτζουροδευτέρα, με την ετοιμασία και διανομή νηστίσιμων εδεσμάτων (φασολάδας κ.λπ.).

● Δυστυχώς λόγω κυρίως της μεγάλης νεροποντής τον Ιανουάριο και από τα συσσωρευμένα ξερά πλατάνια μέσα στην

ρούτης, οι Αντιδήμαρχοι κ. Δ. Γιαννόπουλος και η κ. Διαμάντω Βαγιακάκου, ο Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας κ. Χρ. Βασιλείου με το Τοπικό Συμβούλιο. Την πίτα ευλόγησε ο π. Νίκωνας. Ευχαριστούμε θερμά τον π. Νεκτάριο και το Ενοριακό Συμβούλιο για την παραχώρηση της αίθουσας.

● Συμμετείχαμε με όλους τους τοπικούς συλλογικούς φορείς στην αποκριάτικη

κοίτη του Κάστορα δημιουργήθηκε τεράστιο φράγμα που έσπασε με αποτέλεσμα να παρασύρει τα πάντα στο πέρασμά του μαζί και το ξύλινο γεφυράκι κοντά στο Μαρμαρογέφυρο. Ο Σύλλογος θα φροντίσει να κατασκευάσει καινούργιο, μόλις το επιτρέψουν τα νερά του ποταμού. Για την ώρα η διάσχιση Γέφυρα Καστορείου – Μαρμαρογέφυρο είναι αδύνατη.

Επίσης η διάσχιση του Φαραγγιού των Μύλων εξακολουθεί να είναι επικίνδυνη λόγω της μεγάλης διάβρωσης στα πρανή από τις συνεχιζόμενες μέχρι και τώρα (28/3/2026) βροχοπτώσεις.

● Ο Σύλλογος, όπως κάθε χρόνο, θα συνεχίσει εργασίες συντήρησης και καθαρισμού στα μονοπάτια: Φαράγγι των Μύλων, Λάτα – Βρυσιώτικο – Πλατάνια, Ι.Μ. Ζωοδόχου Πηγής στο Καστρί – Γουρνίτσα – Δίρρεμα – Σταυρούλης, Βασιονιά – Μαλακάσα – Δίρρεμα, Άγιος Νικόλαος – Άγιος Παντελεήμων

– Γεωργίτσι και Σουσιάνοι – Ποτισιώνας – Λυκοδιάσελο – Γούβες.

● Επίσης θα συνεχίσουμε τις δράσεις συντήρησης και βελτίωσης των υποδομών στο χώρο του Αγίου Μάμα.

Παρακαλούνται όσοι φίλοι θέλουν να προσφέρουν στις δράσεις του Συλλόγου, να επικοινωνούν με τον Κώστα Λαγανά στο τηλέφωνο: 6974098419.

Κωνσταντίνος Χ. Λαγανάς

